I





do L: 89/92.

Sprawozdanie
Rady Oddziału Towarzystwa gospodarskiego w Przemyślu z czynności jej za rok 1892. -

Ap. Lub.
J. Pawl.
A. Skib[illegible].
M. Rotter.
S. hr. Stadnicki
M. hr. Łoś.
A. Łozdz.
Mich. Sowiński.
A. Jon
W. [illegible]
A. Gorski
~~[illegible]~~ L. Wiśniewski
Zyg. Madejski.

Członków, 274 –
w Lwow – 185 oddziałem

nowe pieniądze

Do dziennika podawczego weszło 124 liczb.

W roku tym odbyto 5 ogólnych zgromadzeń Oddziału, (z tych cztery) w Przemyślu a jedno w Jaworowie, tudzież sześć posiedzeń Rady gospodarskiej. ~~[illegible]~~

Na ogólne zgromadzenia zakupiono różne przybory gospodarskie za łączną kwotę 106 zł 04 ct, które, jak niemniej z daru pochodzące nasiona koniczyny ~~ka~~ ~~kamionki~~ i kartofli (andersony) rozlosowano bezpłatnie pomiędzy członków włościan.

Na Ogólnych Zgromadzeniach przy licznym udziale członków, poruszano różne kwestye żywotne dotyczące rolnictwa, chowu

/.

koni i bydła rogatego tudzież gospodarstwa domowego.

Z ważniejszych czynności swoich, zaznacza Rada Oddziału następujące:–

8

Na reskrypt Wydziału krajowego dotyczący melioracyi rolnych, a w szczególności przyznanych przez Sejm ulg co do projektowania i wykonania zbiorowych melioracyi gruntów, Rada Oddziału gospodarskiego rozesłała reskrypt powyższy w odpisie do wszystkich właścicieli większych własności w obrębie tut: Oddziału gospodarskiego z prośbą o nadesłanie pisemnego oświadczenia na wypadek, gdyby z ulg i ułatwień melioracyjnych korzystać pragnęli, ewentualnie do spółki drenarskiej chcieli przystąpić. Zgłoszeń takich ~~jednakowoż [illegible]~~ ~~[illegible]~~ weszło jednak zaledwie kilka.–

Za inicyatywą Rady gospodarskiej i na podstawie uchwalonego przez nią regulaminu ukonstytuowany i wprowadzony został w

./.

roku bieżącym w życie „powiatowy Zarząd kółek rolniczych" który, ~~jakkolwiek natrafiły się w trudnem położeniu w obec ożywionej tej instytucyi niepewnej i~~ zdołał już dotychczas zawiązać 10 „kółek rolniczych" —

Rada Oddziału gospodarskiego powziąwszy myśl założenia „Spółki mleczarskiej" w m. Przemyślu, postanowiła sprawę tę poruszyć na Ogólnem Zgromadzeniu tut. Oddziału gospodarskiego. Na zgromadzenie to zezwany został przez Komitet prelegent p. Massalski, który miał wykład o mleczarstwie ~~w kierunku dobrego konserwowania mleka - przeróbki takowego korzystnej sprzedaży, którą osiągnąć~~ i o korzyściach spółek mleczarskich, ~~przez założenie „spółki mleczarskiej" da się osiągnąć~~ — w skutek czego Ogólne zgromadzenie po wyczerpującem przedyskutowaniu tej sprawy i przyjściu do wiadomości statutu spółki mleczarskiej - wybrało Komisyę, której zorganizowanie tej Spółki powierzono. Komisya po kilkakrotnych swych nara-

Dach, ~~natomiast pierwszy jednakowoż na staraniu o trudności~~ ze strony pro~~ducentów ... ludzi na trzy dwóch w administracyi tej spółki w ramach zakreślonych — postanowiła na razie odstąpić od wykonania tego projektu~~ — pomimo, iż 20 udziałów po 50 zł. już miała zapewnionych, przyczem to przekonanie że

na razie myśl utworzenia spółki przeprowadzić się nie da.

Sprawa nawozów sztucznych (w szczególności mączki kostnej), ~~mająca dla rolnictwa doniosłe znaczenie~~, była w rozmaitych ~~w sposób~~ sposób ~~tak~~ wielokrotnie traktowaną. ~~poruszający omawianą na ogólnych zgromadzeniach — natomiast wykazywano, że wartość tego nawozu zawisłą jest od zawartości składników chemicznych — wyrażano uwagę członkom na nawozy fałszowane~~, a Rada Oddziału ~~postanowiła~~ podjęła się pośrednictwa w sprowadzaniu ~~mączki kostnej~~ dla członków Oddziału (mączki kostnej) z dobrze renomowanych fabryk całemi wagonami — ~~które~~ przyczem ~~...~~ tak ze względu na opust fabryczny jako też transport kolejowy całym wagonem, kosztowałaby ona odbiorców znacznie taniej. Dalej poruszaną była sprawa założenia w kraju stacyi doświadczalnych dla na-

./.

10

2.

12

wozów sztucznych i nasion, w skutek czego postanowiono odnieść się w drodze petycyi do Sejmu, ażeby przy szkołach rolniczych w Dublanach i Czernichowie były zaprowadzone takie stacye. Wreszcie postanowiono ~~odnieść się~~ w drodze stosownej poruszyć ~~[illegible]~~ sprawę ~~[illegible]~~ wydania ustawy przeciw fałszowaniu nawozów sztucznych.

~~Sprawa regulacyi waluty, która zajęła żywo umysły rolników, – była przedmiotem wyczerpującej dyskusyi na ~~ogólnem~~ Zgromadzeniu Oddziału; – ~~[illegible]~~ jednak uchwalono sprawę tę podnieść na Radzie ogólnej c. k. Towarzystwa gosp. galic., z tem zaznaczeniem, że rolnicy galicyjscy z obawą spoglądają na sprawę regulacyi waluty, a wprowadzenie waluty wyłącznie złotej uważają za klęskę dla rolnictwa.~~

Rada Oddziału odniosła się do Dyrekcyi kolei państwowej o ustawienie wagi mostowej na stacyi w [illegible] – dla braku której rolnicy tamtejszej okolicy przy transportach produktów na znaczne ~~straty~~ bywają narażeni. Dyrekcya załatwiła jednakowoż ~~[illegible]~~ dotyczącą petycyę odmownie.

/.

6

Strefy

Z przyznanej przez Komitet centralny subwencyi ministeryalnej w sumie 720 złr, na utrzymanie w obrębie Oddziału dziesięciu stacyi buhajów dla użytku krów włościańskich, ustanowiła Rada 5. stacyi z buhajami prywatnymi, tudzież 5. stacyi z buhajami zakupionymi przez Komitet, które w następujących miejscowościach pomieszczone zostały:

a) w Kużywcy, Kreczowie, Brudowiczu, Ozomli i Sannikach z buhajami prywatnymi, zaś

b) w Grąziowej, Przedzielnicy, Batyczach, Stromowcach i Dobromilu z buhajami zakupionymi przez Komitet centralny. – Ponieważ jednak ilość tych stacyi, stosunkowo do rozległości Oddziału składającego się z 4. powiatów, okazała się bardzo niedostateczną, w skutek czego i degeneracya bydła włościańskiego, tylko w sposób powolny usuniętą być mogła, a Komitet nie był w położeniu przyznać Oddziałowi większej ilości stacyi, – przeto Oddział gosp. w myśl okólnika Komitetu z 20 Września 891 l: 1390

/.

unormował należytości subwencyjne już na okres bieżący w ten sposób, że fundusz subwencyjny płacić będzie stacyi buhaja po 1 zł od jednej sztuki odlatowanej, zaś właściciel doprowadzonej krowy, ma dopłacać 50 ct.- Tym sposobem, z ryczałtowo przyznanej przez Komitet kwoty 720 zł, zostało zaprowadzonych 12. stacyi buhajów.-

Za staraniem Rady gosp. urządzoną została w m. Tarnowie wystawa przeglądowa bydła włościańskiego połączona z premiowaniem, na które Komitet przyznał subwencyę w kwocie 200 zł.- Wystawa ta nader licznie obesłaną została; 172 wystawców z 25ciu gmin doprowadziło na takową 120 krów - 49 jałówek - 22 buhai - 25 wołów i 16 cieląt, czyli razem 232 sztuk.- Wiele okazów było bardzo dobrych, w skutek czego Delegowana Komisya odznaczyła 69 sztuk nagrodami pieniężnemi w łącznej kwocie 405 zł. które, wyżej rzeczoną subwencyą Komitetu, tudzież złożoną przez prywatnych ofiarodawców kwotą 205 zł. pokryte zostały, nadto 2. wystawcom przyznano Dyplomy uznania.-

./.

./.

W dniu wzeczonej wystawy, urządziła Rada gospodarska w mieście Jaworowie także nadzwyczajne Ogólne zgromadzenie Oddziału, w celu ożywienia i zachęcenia rolników powiatu Jaworowskiego do liczniejszego przystępywania w poczet członków Towarzystwa gosp.; ~~przy której to sposobności przystało 13 członków~~. – Na zgromadzenie to przybył także przez Komitet Delegowany prelegent p. Rozwadowski, który miał wykład o rybactwie. –

Rada Oddziału przedstawiła Komitetowi wnioski swoje dotyczące niebezpieczeństwa dla chowu bydła w Galicyi z powodu otwarcia granicy Rumuńskiej – tudzież w sprawie dopełnienia warunków przyjętych przez c. k. Rząd w konwencyi weterynaryjnej z Niemcami, co do wytępienia zarazy płuc u bydła przez szczepienie, – które pod obrady

6

i decyzyę Ogólnej Rady Towarzystwa gospodarskiego przedłożone zostały.

2. Pismo Komitetu, którem zakomunikowaną została uchwała Rady Ogólnej, zapadła w skutek wniosku Oddziału Tarnopolskiego, o założenie

./.

4

./.

przy Oddziałach biur informacyjnych, mających na celu informowanie wzajemne, co do kwalifikacyi prywatnych urzędników, oraz popieranie uwolnionych oficyalistów, było przedmiotem wyczerpującej dyskusyi Rady gospodarskiej, która, jakkolwiek uznawszy w zasadzie słuszność w zapatrywaniach Oddziału Tarnopolskiego, - to jednakowoż ze względu na rozgałęzioną czynność takiego biura i nieuniknione znaczne koszta administracyjne za rzeczonym projektem nie wotowała - lecz natomiast oświadczyła się z gotowością na każde żądanie któregokolwiek Oddziału udzielać informacyi o urzędniku, który pozostawał w obowiązku u jednego z członków Oddziału. -

Spółka handl.

9

Sprawa uorganizowania handlu soli, która zainteresowała kraj cały, była przedmiotem obrad tak Rady jak i ogólnego zgromadzenia Oddziału gospodarskiego, które, wyraziwszy przekonanie, że zachodzi potrzeba podwyższenia kontyngentu soli w całym kraju i poszczególnych powiatach

./.

na przyszłej Radzie

[illegible]

o tyle, o ile zajdzie tego potrzeba w pojedynczych okolicach – że oddanie kierunku handlu solą w ręce Wydziału krajowego, jest dla kraju nader pożądanem, – że wreszcie rozkład soli w powiatach tak powinien być urządzony, ażeby takowa dla kupującego była przystępna, i aby Wydział kraj. zajął się sprawą handlu poleciła swym delegatom ażeby sprawę tę w tym duchu na Radzie ogólnej, w celu poczynienia dalszych odpowiednich kroków ~~w sferach kompetentnych~~ przedstawiali.

Rada Wydziału, powziąwszy wiadomość, że c. k. Starostwa w interesie rewizyi katastru gruntowego, rozesłały do wszystkich gmin kwestyonarsze w celu wypełnienia cenami produktów, z wyjątkiem głównych zbóż, za 21. lat wstecz, postanowiła z uwagi: że dowolne i na należytem zrozumieniu rzeczy nie oparte, lub wreszcie fałszywe wykazanie cen produktów wywrzeć by mogło zgubne skutki na wymiar podatku gruntowego, – 1.) odnieść się do Rad powiatowych w obrębie Od-

/.

Działu położonych, ażeby wezwały wójtów i pisarzy gminnych do swych urzędów i ich pouczyły, jak kwestyonarze te sporządzać mają, – 2) udać się do krajowej Dyrekcyi skarbu, ażeby rzeczone kwestyonarze także Obszarom dworskim rozesłane zostały i aby termin wygotowania takowych przynajmniej o jeden miesiąc przedłużony został, – wreszcie 3) uprosić Komitet, ażeby nad sprawą tą czuwał i w razie potrzeby poczynił ze swej strony odpowiednie kroki, jakie za stosowne uzna. –

Wierzbowski 60 a
ul. Zamoyska

~~granica [illegible]~~ i car. pom.

~~waluta~~
~~sól~~
nazwy i stac. dostw.
melior.
~~tartaki~~.
mapa

L: 106

7

Sprawozdanie
z czynności Rady Oddziału gospodarskiego
w Przemyślu za rok 1893.

~~Zaczem~~ nim przystąpimy do sprawozdania z czynności naszych za rok ubiegły, wypada nam na tem miejscu przedewszystkiem zaznaczyć, że w roku tym został Oddział ~~gospodarski~~ nasz dotknięty ciężką żałobą z powodu przedwczesnego a niespodziewanego zgonu Prezesa swego ś.p. Adama ks. Lubomirskiego, który ~~usilnie~~ ~~~~ dla rozwoju ~~tegoż~~ Oddziału swą ~~~~ niezmordowaną pracą i ofiarnością, niepospolite położył zasługi. Cześć pamięci ~~Jego~~ Jego!

W roku 1893 ~~~~ ~~~~ Ogólnych Zgromadzeń odbyto ~~~~ 2, Rada ~~gospodarska~~ miała posiedzeń 9, zaś 1. Ogólne zgromadzenie i 1. posiedzenie Rady z powodu braku kompletu odbyć się nie mogły. – Na Ogólne Zgromadzenia

./.

zakup~~iono~~ przyznano z funduszów Oddziału różne przybory gospodarskie, które, jak również z daru pochodzące nasiona i drzewka owocowe rozlosowano bezpłatnie pomiędzy członków włościan.-

Rada Oddziału ~~gospodarskiego~~ starała się już to tym ~~bezpłatnem~~ rozlosowywaniem ~~przedmiotów gospodarskich~~ na Ogólnych zgromadzeniach, już to wszelkiemi innemi sposobami zachęcać włościan do jaknajliczniejszego ~~przystąpienia~~ zapisywania się w poczet członków Oddziału, w skutek czego Oddział Przemyski zaliczał się w r. 1893 do najliczniejszych w ~~całej Galicyi~~, ~~z~~ liczbą ~~[illegible]~~ 274 członków; Gdy jednakowoż ~~[illegible]~~ część ~~tychże~~ ~~członków (włościan)~~ obowiązkom swoim płacenia ~~tych~~ skromnych wkładek ~~[illegible]~~, zadość nie czyniła, tak, ~~że niektórzy włościanie po 3 i więcej lat z takowemi zalegali, inni zaś~~ przystąpiwszy do Towarzystwa, jednej

/.

całym kraju;

odrabianie

włościan, która to sprawa nie je-
dnokrotnie przez włościan na zgro-
madzeniach poruszaną była. –
Głos Rady w tej mierze, nie pozostał
tym razem bez skutku, albowiem
spowodował dochodzenia administra-
cyjne krajowej Władzy skarbowej w
przemyskim Urzędzie podatkowym,
a w ślad za tem powiększenie sił
urzędniczych, rewizyę ksiąg po-
datkowych i zarządzenie wyszuka-
nia dogodniejszego lokalu na po-
mieszczenie Urzędu podatkowego.

4. Poparto petycyę Rady powiatowej
Dobromilskiej do Wydziału krajowe-
go o regulacyę rzeki Wiar i Wyrwy.

5. Rada gospodarska ~~przesłała~~ wydała opinię
w sprawie regulacyi wód niespła-
wnych w powiecie Przemyskim i
odstąpiła takową Wydziałowi po-
wiatowemu w celu poczynienia dal-
szych kroków u Władzy krajowej. –

6. Z przyznanej przez Komitet cen-
tralny subwencyi ministeryalnej,
ustanowiła Rada gospodarska w obrę-
bie tut. Oddziału 9 subwencyono-
wanych i 7 subwencyjnych stacyj
/.

buhajów, które pomieszczone zostały w następujących miejscowościach

a) w Krzywczy, Krecowie, Bündomierzu, Batyczach, Orzonki, Wołczyszczowicach, Nehrybce, Medyce i Strzelczyskach z buhajami prywatnemi, zaś

b) w Grąziowej, Przedzielnicy, Dobromilu, Jaworowie, Szkle, Żurawicy i Koniuszkach nanowskich, z buhajami zakupionemi przez Komitet.

Tu jednakowoż zaznaczyć wypada, że stacya w Żurawicy w tym okresie nie była czynną, z powodu, że wcale buhaja nie otrzymała, zaś w Koniuszkach nanowskich ~~nie~~ z powodu ~~dłu~~ ~~była czynna, bo~~ że otrzymała buhajka za młodego, do skoku jeszcze ~~niezdatnego~~ niezdatnego, wreszcie stacya w Medyce z powodu, że dopiero w drugiej połowie okresu wybór ustanowioną została, a powtóre że włościanie tamtejsi przyzwyczajeni byli odstawiać swoje krowy buhajkami chłopskiemi, których w gminie tamtejszej jest

./.

kilka – a to za opłatą 20 do 30 złotów – tylko nieznaczną ilość krów wołować zdołała – nie wymagając za to żadnego wynagrodzenia. –

7. W interesie podniesienia chowu bydła w obrębie tut. Odziału gospodarskiego, Rada gospodarska odniosła się do Komitetu centralnego z prośbą o utworzenie przynajmniej dwóch obór zarodowych rasy „Ayrschyre" z tem, by przy podziale kraju na strefy hodowlane, rasę tę najbardziej uwzględnić zechciał, – również aby wyjednał u właściwych władz, by takowe w celu umożliwienia polepszenia hodowli bydła u włościan, zajęły się wprowadzeniem lepszej gospodarki na pastwiskach gminnych i przeprowadzeniem ustawy o komasacyi gruntów. –

8. Za staraniem Rady ~~gospodarskiej~~ Odziałowej odbyła się w Mościskach wystawa przeglądowa bydła włościańskiego połączona z premiowaniem, na który to cel ~~wyasygnowała~~ otrzymała Rada

/.

Oprócz tego zatrudniała pilnie Rada Oddziału [illegible] 13 uczniów [illegible] z tokiem wszystkich czynności wyuczonych.

Do dziennika podawczego weszło w ciągu roku 129 liczb.

~~[illegible]~~ Stwierdzamy niestety trzeba że sprawozdanie z tegorocznych czynności jest niebogate. ~~[illegible]~~ W porównaniu z wykreśleniem znacznej ilości członków z którego powody wyżej podano, ~~[illegible]~~ obraz, który ona podaje wygląda na ~~[illegible]~~ zastój, a nawet cofnięcie się w rozwoju. Jednakowoż rada dalszego ~~[illegible]~~ nikt bezstronny wydać [illegible]. Na Oddział nasz spadły bowiem klęski, które chwilowy ten zastój tłumaczą i zupełnie usprawiedliwiają. Jedną była śmierć niezastąpionego Prezesa, która w szeregach Rady wytworzyła dotkliwą lukę dotąd niezapełnioną i do zapełnienia trudną, – drugą opłakane stosunki rolnictwa naszego w roku ubiegłym. Klęski powodzi najdotkliwiej może właśnie okolice naszego Oddziału dotknęły, czego nie zabraknie [illegible] wezbranych rzek, zniszczyła [illegible] każdy wydział w sobie [illegible] o sprawozdanie Oddziału, a zgromadzenia które zawsze zapełniają wielką salę [illegible] Przemyśla nie przychodziły do skutku z braku kompletu, ~~[illegible]~~ wykreślenie ~~[illegible]~~ [illegible] niezbędnych stosunków jakkolwiek okazały [illegible] zamierzony [illegible]

od Centr. Komitetu subwencyę w kwocie 300 Zł.

Na wystawie tej dosyć licznie bydłem włościańskim obesłanej, rozdała Komisya sędziów nagrody w ogólnej kwocie 275 Zł. a to 215 Zł. z Komitetu ~~[illegible]~~ ze subwencyi, zaś 60 Zł od prywatnych ofiarodawców.

Rada Oddziału ze względu na powszechne zasługi ś.p. Władysława hr: Koziebrodzkiego położone dla kraju naszego, postanowiła utworzyć stypendyum Jego imienia bądź to na utrzymanie jednego ucznia w szkole niższej rolniczej, bądź to na premiowanie dziełek ludowych treści rolniczej – stosownie do wysokości zebrać się mających funduszów, – które to postanowienie Ogólne Zgromadzenie Oddziału zatwierdziło. –

W Przemyślu 31. grudnia 1894

ODDZIAŁ TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO W PRZEMYŚLU

~~A. [illegible]~~

~~wkładki nie wpłacili~~, – co może ostatecznie nie z ich opieszałości, ale ogólnej biedzie pomiędzy klasą włościańską – spowodowanej rok rocznie powtarzającemi się klęskami elementarnemi ~~wypisać należy~~. – Rada ~~gospodarska~~ wobec obowiązku ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ składania Komitetowi części obowiązkowej i od nieuiszczonych wkładek, zmuszoną się widziała, członków tych

V po bezskutecznych ~~[illegible]~~ upomnieniach ostatecznie

z listy swej wykreślić, w skutek czego liczba członków do 191 zredukowaną została. –

~~Z~~ Ważniejszych czynności ~~[illegible]~~ w Wydziale były w r. 1893 ~~zdziałała Rada gospodarska~~ następujące: V

V1. Na ~~[illegible]~~ zebraniu Rady Ogólnej Tow. Gosp. we Lwowie przedstawili ~~referenci Wydziału~~ z polecenia Walnego Zgromadzenia referenci Wydziału wnioski dotyczące sprawy ustanowienia zapobieżenia fałszowaniu nawozów sztucznych, sprawy nieprawidłowości zachodzących przy ściąganiu podatku od wódki i sprawy handlu solą po wsiach. Wnioski te Rada Ogólna przekazała ~~[illegible]~~ Komitetowi Centralnemu do rozpatrzenia i załatwienia.

2. Już z początkiem roku, zastanawiała się Rada nad sprawą obesłania Wystawy Krajowej w r. 1894, a po kilkukrotnych naradach postanowiła w zasadzie wziąć udział w tej wystawie

a) przez obesłanie bydłem rogatem i końmi, (składające się ~~[illegible]~~) mianowicie po 3. sztuk bydła i po 3. konie z każdego powiatu w skład tut. Oddziału gosp.

/.

wchodzących i

b) przez wystawienie mapy statystycznej Oddziału gospodarskiego z oznaczeniem jakości gleby, siedliska, przemysłów rolniczych i t. p. Prace przygotowawcze około sporządzenia tych map, niepomiernej doniosłości, mających dać obraz stanu ekonomicznego naszego Oddziału, aczkolwiek mozolne i kosztowne zainicyowane zostały, atoli [illegible] być niemogło. — Rada gospodarcza postanowiła jednakowoż [illegible] nie zaniechać, chociażby nawet na Wystawę wykończonym być już niemogło. —

3. Rada gospodarcza czyniła usiłowania usunięcia uciążliwości połączonych z dotychczasowym sposobem poboru podatków od

/.

M

L: 106



Do



Wielmożnego Pana
Dr.a Jana Jartiborskiego

Expres

we Lwowie
ul: Ossolińskich l: 15


WYDZIAŁ RADY POWIATOWEJ w PRZEMYŚLU


LEMBERG
30
1
9-12
94
LWÓW

Oddział Przemyski

(Powiaty: Przemyśl, Mościska, Dobromil i Jaworów.)

Przewodniczący: Książę Lubomirski Adam, Zastępca: Dr. Pawlikowski Jan; Członkowie Rady: Dorożewski Mieczysław, Fedyk Adam, Gnoiński Bolesław, Zorn Bolesław, Ks. Konstantowicz Aleksander, Dr Łoś Marian, √ Hilderschild Mieczysław, Skibniewski Bronisław, Dr. Stadnicki Stanisław.

√ Matejski Zygmunt

Nader uznany członek p. Lenek Wołodkowicz z powodu przesiedlenia się w [illegible] wystąpił z Rady.

— Oddział liczył 279 członków, w tem 185 włościan.

— Posiedzeń Rady odbyło się sześć, tymczasem Walnych trzy; z tych cztery w Przemyślu a jedno w Jaworowie. Ostatnie miało na celu ożywić [illegible] zachowanie dla Towarzystwa w Jaworowskiem √ Równocześnie w powiecie odbyła się wystawa przeglądowa bydła włościańskiego. Na cele premiowania na tej wystawie przeznaczył Komitet Centralny subwencyję w kwocie 200 zł. Na nią było [illegible] Spęd wszelkie spodziewania liczny; 149 wystawców nad 25 gmin doprowadziło 120 krów, 49 jałówek, 22 buhajów, 25 wołów, 16 cielaków, razem 232 sztuk. Wiele okazów było tak, że po dzieleniu rozdano 69 premii w kwocie 405 złr., z których 200 w Przem[illegible]

√ Wydelegowany przez Komitet Centralny prelegent, p. Komorowski miał tam wykład o hodowli.

dostrzegł Komitet Centralny
raz zaś potrzebę upowszechni-
enia. Zgromadzenie dzi-
wystawia oznaczają dla Towarzystwa
zdobycie nowego ~~terenu~~ działalności,
który dotąd leżał niemal odłogiem;
przystanie z okolicy tej nowy
ponad wkładów, ~~obudzenie dla Towarzystwa~~
~~żywego interesu~~ i do wkładów ~~interesujących~~
~~i których~~ żywo sprawami
Towarzystwa się interesujących.

— ~~Oddział który przewodzący pomiędzy człon...~~
~~kami innymi przeważną część włoś...~~
~~stanowiły~~ Oddział przewodzący
między członkami innymi wśród wszystkich
ze stanu włościańskiego zwracał
się pilną uwagę na ~~spr...~~ sprawy
~~...~~ włościańskie. Od dawna
już istniała w Pańskiej Radzie
sekcja włościańska; sekcja ta
zajęła się sprawą Kółek
Rolniczych i za jej staraniem
zorganizowany został, w związku
z nią ~~i Towarzystwem~~ zostający
„Powiatowy Zarząd Kółek Rolniczych,"
który w krótkim czasie swego
istnienia założył ~~...~~ już
dziesięć nowych Kółek. — W
obrębie samego Towarzystwa gosp.
~~...~~ członkowie włościańscy brali
również żywy udział, licznie przy-
bywając na Zgromadzenia i zabierając
głos niejednokrotnie w sprawach
ich dotyczących. Dla zachęty a często ...

p. Massalski wyjaśniał ~~[illegible]~~ przepisów i formę organizacji ~~[illegible]~~ dotychczas skutek, – zawiązał się komitet i uzyskano przez subskrypcję 20 udziałów po 50 ~~zł~~ złr., dalej jednakowoż sprawa ta nie zaszła i komitet rozwiązał się oświadczywszy że w istniejących ~~warunkach~~ warunkach przeprowadzić się ona nie da.

~~W kierunku popierania budowli szkół ... zajęła Rada Okręgowa ...~~

Stypendiów ~~[illegible]~~ subwencyjnych ~~subwencyjnych [illegible]~~ (dla uczniów szkół średnich) było w roku ubiegłym w okręgu. Udzielano 10, ~~[illegible]~~ – (5) stypendyj na które Komitet Centralny przeznaczył 120 złr. ~~[illegible] subwencyjnych~~ (w krajowej szkole ... w Czernichowie, Budownictwa w ... i Samborze[?]), zaś (5) subwencyjnych ~~[illegible]~~ w Gorzowie[?], ... Dąbrowie[?], ... Przemyślanach[?] i Drohobyczu[?],

A ... że przy ... [illegible]

Gdy na przestrzeni 6 powiatów ilość ... jest bardzo mała, Rada uzyskała z prawa ~~[illegible]~~ udzielania[?] ... subwencji ... Okólnika Komitetu Centralnego z 20 września 1891. l. 1390, i na okres następny będzie wypłacać po 1 złr. od szkoły ... nauczyciel, zaś ... Wten sposób z kwoty 120 złr. ... będzie 50 złr. ~~[illegible]~~ ... Komitet Centralny, ... będzie 12 stypendyj! ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ Wystawy przeglądowej szkół ... ~~[illegible]~~ ... jedna w ... [illegible]

Zresztą ~~przez~~ zajmowały się Wydziały najrozmaitszemi sprawami:

— Na ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ zebraniu Rady Ogólnej 1892 r. ~~[illegible]~~ we Lwowie ~~[illegible]~~ poruszono z inicyatywy Wydziałów sprawę niebezpieczeństwa otwarcia granicy rumuńskiej, sprawę ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ mającej się wydać ustawy o ~~wy~~stąpienia zarazy płucnej, i ~~[illegible]~~ niebezpieczeństwa [illegible] i sprawę dla rolnictwa z zaprowadzenia [illegible] taryfy kolejowej, sprawę ~~handlu~~ soli, a mianowicie podwyższenia kontyngentu i uregulowania handlu solą [illegible] po wsiach. ~~[illegible]~~

— Zresztą zajmowały się Wydziały najrozmaitszemi sprawami:

— Gdy ~~[illegible]~~ doszło do wiadomości Rady że ~~[illegible]~~ wezwany został przez c.k. Starostwo do gminy [illegible] celem [illegible] dał większe obszary za [illegible] rzeczywistości dochodów, celem rewizyi ~~[illegible]~~ katastru podatku gruntowego okazało się, że [illegible] więcej ~~[illegible]~~ o daty, których [illegible] mógł i musiał je uzyskać, dalej okazało się, że równocześnie [illegible] wiele [illegible] przedsiębiorstwa [illegible] dworskich, nawet w te daty [illegible] ~~[illegible]~~ przedewszystkiem [illegible] przez w daty ~~[illegible]~~ [illegible] zapisane wedle [illegible]

wielu mieszkańców [illegible] dać jednostronny obraz stosunków; 14

i gdy nadto [illegible] pytania o dalsze z dawniejszego okresu nie [illegible] przepadnie; Rada Szkolna wezwała [nieodzownie] do Krajowej Rady Powiatowe i szkolne [illegible] nadzwyczajne przedstawienie do [illegible] Krajowej i Dyrekcji Skarbu, której dzieje uskuteczniła ku Namiestnictwu Centralnemu.

— Wskutek odezwy [illegible] Krajowej we sprawie pomocy [illegible] technicznej przy doskonaleniu [illegible] wyjaśnienia ze Skarbu Krajowego [illegible] uwiadomiła Rada [illegible], a dzięki odezwie, otrzymała do przesłania życzeń, a ile [illegible] pomocy [illegible] korzystać pragną. Życzeń nadeszło [illegible] zaledwie kilka. —

— Do Dyrekcji Kolei państwowej odniosła się Rada wskutek prośby licznych uczniów o ustawienie zniżki na stacji w Mościskach. Petycję tę Dyrekcja zasadniczo odmówiła.

— Na sesji ostatniej w roku 1892 w grudniu odbyte Walne Zgromadzenie, poleciło Radzie zająć się sprawą [illegible] w Banku Krajowym, jakie sprawą zatrudniała stację kontrolnych dla nawozów sztucznych przy szkołach rolniczych w Dublanach i Czernichowie, dalej sprawą ustawowego zabezpieczenia pensyj nauczycieli szkół rolniczych [illegible]

([illegible] z dnia 1 stycznia 1893)

Dalej sprawy ~~do~~ sprawka ściągania podatków od nabożeństw nadzwyczajnego dnia na stronę czarną i chwała, uchwalone oraz jedna sprawa kontyngentu soli i karty roli po wsiach. (Sprawozdanie miesięczne z dnia 1 stycznia 1893 r.)

Na ~~[illegible]~~ wniosek Rady Powiatowej Przemyskiej wygotowała Rada Szkolna projekt podziału powiatu przemyskiego na (3) ~~[illegible]~~ okręgi celem przeprowadzenia walki z lichwiarzami bankierów i wskazała niektóre komisje lichwiarskich, ~~(Przemyśl, Mościska, Jaworów lub Leżajsk)~~ ~~a na [illegible]~~.

bezpośredniejszego poparcia

i dla [illegible] postępu gospodarczego, przez [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zalecane wyprawy w czasie których zgromadzeni członkowie odwiedzą różne zagrody gospodarskie, [illegible] popularne książeczki; [illegible] nasiona kwiatów i ziemniaki do uprawy. Ale także wydano 106 zdr.; [illegible] nasiona i ziemniaki przekroczyły z dawien. Zadanie nadto odwiedzaniem włościanami nowych [illegible] z odpowiedniem objaśnieniem; aby zapobiedz [illegible] [illegible] wyzyskiwaniu niedoświadczonych;

— Niemniej przyczynić wielkiej uwagi, choć i nie bez pożytku dla włościan, [illegible] pozostanie zasadą sprawa założenia Spółki handlowej w Przemyślu, mającej pośredniczyć przy [illegible] sprzedaży [illegible] produktów rolnych, przy zakupnie nasion, nawozów etc. [illegible] [illegible] [illegible] Sprawa ta na ostatniem już Zgromadzeniu Oddziału Walnem zapoczątkowana została szczegółowo na podstawie powzięta zasada, [illegible] jej [illegible] pewną ilość udziałów i jednogłośnie nadzieja że zyski da łatwo [illegible] być przeprowadzoną, z wielkim dla członków pożytkiem. Ustawienie Spółki [illegible] bez [illegible] udziałów [illegible] [illegible] [illegible] Oddziału [illegible] [illegible]

~~wszystkie były nie [illegible]. – [illegible]~~
ważnych spraw, które dla tego
organu podobnego ~~z wielkim~~
~~nakładem~~ nie mogłyby być skutecznie
podjęte. – Tak n.p. zamiast idea
Rada Oddziałów pośrednictwa
swoje ~~całe~~ opracowanie
wspólnego w niektórych punktach
~~tekstu~~ nawzajem różnych;
~~nie~~ wszystkie jednak były poza
zakresem taniego a ślepego drogą
~~na~~ z natury rzeczy dotąd było
trudnem. – ~~[illegible]~~ Bez ~~[illegible]~~ [ustalenia] Rady Ogólnej Dozorczej
~~Centralnej~~ za ściślejszą Oddziałów
Trzemeszeńskiego podjęta myśl
utworzenia przy Oddziałach biur
informacyjnych, najpierw na
celu informowanie ~~[illegible]~~ co
do kwalifikacji ojców [?],
okazała się w Oddziale niewykonalną dla pracy,
ważniejszej ze względu na koszt
organu i braku stałego biura.
Na razie poprzestała ~~Rada~~ ~~[illegible]~~ na
ograniczeniu gotowości informowania
swych członków o obowiązkach które
przestawały [?] obowiązkom w stosunku
członków Oddziałów. —
Wspomnieć też trzeba i w tym roku
kilkakrotnie już przedstawiana
sprawa Spółki mleczarskiej;
Na jednem z Walnych Zgromadzeń
wszyscy inspektor mleczarstwa

16

L. 119.

P. T.

Ogólne zgromadzenie Członków Przemyskiego Oddziału Towa-rzystwa gospodarskiego, odbędzie się dnia 30go Grudnia r. b. /w Piątek:/ o godzinie 11. przed południem, na które P. T. Członków uprzejmie zapraszam.-

Miejsce zgromadzenia w sali Rady powiatowej.

Porządek dzienny.-

1. Odczytanie protokołu z ostatniego zgromadzenia.
2. Przyjęcie nowych członków;
3. Sprawa soli /Ref. W. Gurski:/
6 4. Sprawa założenia spółki rolniczo-handlowej /Ref. W. Ritt[illegible]:/
5. Wybór Delegatów na Radę ogólną we Lwowie.
4 6. Sprawa wniosków na Radę Ogólną we Lwowie przedłożyć się mających /: Ref. W. Dr. Pawlikowski :/ [illegible]
7. Wniosek P. T. Członków.
8. Losowanie fantów między członków włościan niezalegających z wkładkami.-

W Przemyślu dnia 15 Grudnia 1892.

Wice Prezes

Dr. Pawlikowski

Walne Zgrom. Odd. Przem.

21/4 93

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego zgromadzenia.
2. Przyjęcie nowych członków.
3. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1892 /: Ref. p. Ritterschild :/
4. Wybór komisyi do sprawdzenia rachunków za r. 1892.
5. Sprawozdanie ze Zgromadzenia Rady Ogólnej we Lwowie /: Ref: Dr Pawlikowski :/
6. Sprawa pasania buhai i ogierów na pastwiskach gminnych /: Ref. p. Gurski :/
7. O wartości rasy „Airschire" dla naszej okolicy /: Ref: p. Tocz :/
8. Sprawa udziału włościan w wystawie krajowej /: Ref. p. Madejski :/
9. Sprawa założenia stacyi ogierów /: Ref: p. Fried :/
10. Wnioski P. T. członków.
11. Losowanie fantów między członków włościan.

W Przemyślu dnia 12. Kwietnia 1893. =

Wiceprezes

Dr Pawlikowski

R. Sprawa soli;

Komisya rewiz. — Włodzyński, Stadnicki, Wystrachow

Ad acta

L. 43.

18

P. T.

Ogólne Zgromadzenie członków Przemyskiego oddziału Towarzystwa gospodarskiego, odbędzie się dnia 11. Maja 1894, (w Piątek) o godzinie 10 tej przed południem, na które P. T. członków uprzejmie zapraszam.

Miejsce zgromadzenia w sali tut. Magistratu.

Porządek dzienny.

1. Odczytanie protokołu z ostatniego zgromadzenia.
2. Przyjęcie nowych członków.
3. Sprawozdanie komisyi wybranej dla sprawdzenia rachunków Oddziału za rok 1893.
4. Sprawozdanie z posiedzenia Rady ogólnej galicyjsk. Towarzystwa gospodarskiego. (Ref. Dr. Pawlikowski.)
5. Sprawa wniosku Oddziału Łuckiego dotyczącego Towarzystwa ubezpieczeń (Ref. Dr. Pawlikowski.) –
6. Odczyt o gospodarstwie stawowem (Prelegent komitetu centralnego.)
7. Sprawa wystawy krajowej.
8. Wnioski P. T. członków.
9. Gremialne wzięcie udziału w wystawie przeglądowej bydła włościańskiego na targowicy w Przemyślu.

Przemyśl, dnia 27. Kwietnia 1894.

Wiceprezes

Dr Jan Pawlikowski

280 [illegible] [illegible]
120 [illegible]

Wnioski imieniem Oddz. przem. na Radzie z dn. 7. I. 95.

Poleca się Komitetowi Centralnemu:

1. Aby ~~[illegible]~~ dołożył ze swej strony starań, aby uznawane (jak najprędzej) zostały przez wszelkie ~~[illegible]~~ krajowe doświadczalne lub stacye kontrolne przy szkołach rolniczych w Dublanach i Czernichowie!

(C.s.k.l.) 2. Aby ~~[illegible]~~ poczynić starania, aby Koło Polskie wezwało ~~[illegible]~~ Wysoki Rząd do przedłożenia ~~[illegible]~~ Radzie Państwa projektu ustawy przeciw fałszowaniu nawozów sztucznych, któraby opierała się na następujących zasadach:

/ dla analizy ziemi, produktów rolniczych, nawozów sztucznych, kraftfutterów, pasz i nasion

a. handel nawozami sztucznemi ~~[illegible]~~ jest przedewszystkiem koncesyonowany

b. nie wolno sprzedawać żadnego nawozu sztucznego jak pod etykietą, ~~która~~ zawierającą ~~[illegible]~~

1) ~~firmę~~ fabryki ~~[illegible]~~, 2) nazwę nawozu, określającą ~~[illegible]~~ dokładnie jego pochodzenie,

3) procentową (wskazanie) zawartości składników nawozowych z tem wyszczególnieniem (bliższemi określeniami) ~~[illegible]~~ które zawartość nawozowych względem mają,

4) ~~[illegible]~~ określenie stanu pierwiastków ... w rozpuszczalności nawozowej np. stopień miałkości.

Te wymogi etykiety ~~[illegible]~~ określi bliżej rozporządzenie wykonawcze.

c. Ustawa wskaże organa które ~~[illegible]~~ będą powołane do kontroli nad handlem nawozami i ~~[illegible]~~ z władzą śledczą ~~[illegible]~~ stwierdzenia zgodności rzeczywistej zawartości ~~[illegible]~~ z wyrażeniem na etykiecie.

d. Rozporządzenie wykonawcze postanowi w jaki sposób będzie mógł z małą trudnością kupujący brać próbę z dostawy celem przesłania jej do analizy.

e. Ustawa wskaże stacye kontrolne które z mocy doradczej upoważnione będą przeprowadzać analizy, a rozporządzenia wykonawcze oznaczą obowiązujące metody analizowania. Dla Galicyi na stacye takie pierwszej instancyi ~~[illegible]~~ uznane zostaną krajowe stacye kontrolne w Dublanach i Czernichowie.

f. ~~Ustawa obwaruje karami wszelkie przestępstwa designacyi etykietowanej i postanowi także na wypadek niezgodności ~~[illegible]~~ z etykietą rzeczywistej jakości nawozu z oznaczoną ~~[illegible]~~ na etykiecie, także ~~[illegible]~~ nawozowe wysokość odszkodowania należnego od kontrahenta ~~[illegible]~~ za jakiego nawozu niedotrzymanego określeniem etykiety~~

c. Ekspertyza stanowi gwarancję ze strony sprzedawcy [illegible] a ustawa ~~[illegible]~~ nawozowa jakości ~~[illegible]~~ wszelkich odszkodowania należące się kupującemu w razie gdyby jakość nawozu z gwarantowaną będzie niezgodną. ~~[illegible]~~ Ponieważ atoli postanawia ~~[illegible]~~ ustawa ~~[illegible]~~ kary pieniężne i ~~[illegible]~~ odszkodowania na ~~wypadek~~ niezgodności rzeczywistej jakości nawozu z ~~[illegible]~~ gwarantowaną, każdorazowo karami (pieniężnemi) niezastosowania się do przepisów kontrolnych ekspertyzowania.
Sprzedający podlega zatem ustawie kontroli!

g. Koszta analizy sprawdzającej przez nabywcę ~~[illegible]~~ pokrywane będą przez tegoż w ile analiza stwierdzi zgodność jakości nawozu z gwarantowaną. W przeciwnym razie przez sprzedawcę. Koszta analizy prób pobranych i nasion pokrywane będą z funduszów krajowych na ten użytek wyznaczonych będą kary pieniężne ustawą do przewidziane, a w razie stwierdzonej niezgodności rzeczywistej z gwarantowaną jakością między przez ~~[illegible]~~ handlującego nawozem.
Taxy za analizę przepisane będą ~~[illegible]~~ zaprowadzeniem wykazem wykonanem.

O.s.K.C.

3. Stacja postarała się o ~~wydanie~~ (przez pismo Towarzystwa Gosp.) broszury ~~[illegible]~~ najważniejszych o nawozach sztucznych o składnikach ~~[illegible]~~ oparcie pomieszczenia o ich dostawie, ~~[illegible]~~ ich wartości, sposobie użycia, ~~[illegible]~~ doświadczeń polowych, ~~[illegible]~~ dowodu pouczenie mających, o sposobach zabezpieczenia się od ~~[illegible]~~ oszustwa, przy dobrzeniu formułą kontrakta ~~[illegible]~~ kupna nawozów i wskazujące ~~[illegible]~~ dotyczących ~~[illegible]~~ sposobów ze strony kontrolującej i oceniania rezultatów dokonanej analizy.

(Od Walnego Zgrom. 21/4: ewidencya czynności:)

1) 25/4 Rozesłano rekwiz. akt d.l. o wystawie koni z poleceniem doręczenia odnośnej komisji (~~[illegible]~~ Adt. [illegible])

2) 25/4 Rozesłano ekz. kontrakt odezwy do wielkich właścicieli ile prenumeraty na ... (dla wiadomości Tow. i Minist. wojny w celach dostaw). — Również odnośny akt Kom. Centr. —

3/ Zażądano od Wydz. Kraj. instrukcyi wyp. melior. z 28/3 90 l. 13710.

4/ Następnie posłano odpis instr. (§ 10, 11 i 12) i odpis odpowiedzi Wydz. Kr. l. 13710. (p. l. exp. 41)

5/ Rozesłano ... do wystawy w Mościskach ... odezw, staraniu o plac etc.

Na posiedzenie zaprosić: — ~~[illegible]~~
Jędrzejowski
Irzay
Szczepański
~~Madejski~~
Ninowski
Skibniewski
Wierzchowski
Łaś. Madejski
Czartoryski.

11.

— Uchwały do załatwienia. (Rada 27/3)

I/ Wystawa przegl. bydła: Mościska
na 1 Dr.
termin: 9 czerwca
uwiadomić Komitet,
(~~myślne~~ — załatwi[?] pr[?] Gr[?])
subwencya: 900 fl.
po 100 fl. na 4 prow. wyst. [illegible]

II/ Subwencye,

ad Dział 1. — nr. 1. na mapy stat. odkładów 200 fl.
nr. 4. [illegible] 100 fl. —

ad Dział 2. — nr. 1. 24 stacye bah. — 1440 fl.
~~[illegible]~~
nr. 2. 3 owczarnie / subdany[?]
z [illegible]
nr. 3. — 5 Chlewni Yorkshire
nr. 8. [illegible] 200 kg.
nr. 10. — Wyst. przegl. bydła w Ś[?] 500 fl.
— po 100 fl. na 4 wyst. [illegible]

III.) [illegible] koni [illegible] na Wyst. Kraj.
(Okólnik Kom. Centr. 1.111.26 [illegible])
— komisya (w ogóle co do wyst. Kr.)

[illegible]: Mały! Gąsiorki! [illegible].
[illegible]. —

— z'na Walne Zgr. okólnik III.

IV) Walne Zgr. 21 kwietn. 11 g.

— Porz. dzien. — /. Wybory ewentual.

— Sprawozd. z Rady Og.

— Sprawa pastwiska gm. z powodu [illegible] ułożenie. (Także dopuszczenie [illegible] na pastw.)

Gąsiorki

— [illegible] [illegible]

— Sprawa obesłania wyst. przez [illegible].

l Rady [illegible]

Skarbowy

Podatki / [illegible]
[illegible] [illegible]

Mysz[illegible] —
[illegible] —

21/4 Rada Adm.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] —

Obsarje ankiet i do [illegible]

Grabski – [illegible] (Old.)
[illegible] [illegible] w [illegible] (Maszyny)
(Old.) dla [illegible] [illegible] Krakowie,
Lipnicki
Bielawski: [illegible] – (Old.)
Romanowski: Medyka (Old.)

Wniosek Szczepańskiego: By R. otworzyć w [illegible] Rozmaitych Zbiory [illegible] w przyszłości [illegible] oraz [illegible] jak najbardziej [illegible]

Wn. [illegible] – aby Rada uznała by [illegible] [illegible] się [illegible] raz; [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible].

– Wniosek: aby ~~Rada~~ zażądał od Namiestn. utworzenia stacyi [illegible] w Medyce, bez zmniejszenia ilości [illegible] w innych stacyach.

Referaty dano: [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] "
– [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Bardz.
– [illegible] [illegible] [illegible] Bardz.

[illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] referat [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible], w [illegible], w [illegible].

7. Na Walne Zgrom.

c/ Sprawa soli – ref. [illegible]

d/ Zakładanie spółek rol. – ref. Rittershild

9./ Na Radę Ogólną: ref. o ustawie [illegible] [illegible] [illegible]

[[illegible] na punkt 3. [illegible] [illegible]
przez p. Rittershilda – [illegible]

Na [illegible] 30 zł,
Zakupno [illegible] [illegible] 5 zł, [illegible].

---

1. ~~Przem.~~
Przemyśl Krasienice wzdłuż granica powiatu –
po [illegible] wzdłuż traktu [illegible]
do Przemyśla.

2. Niżanki, Od traktu [illegible], na północ
po granice powiatu ~~[illegible] [illegible] z Przemyśla~~
~~na [illegible] [illegible] [illegible]~~
z linią Przemysł [illegible]

3. ~~[illegible]~~ Krzywcza lub Krasiczyn – Między linią Przemyśl [illegible] a Przem. Krasienice.

Na Radę Oddz.

Nr. 2. 3. 9. 10.

Posiedz. Rady 5/12.

Obecni: Parol. Rogoż. Madejski. Rollberg.

Odczyt. prot. z posied. Rady. –
Odczyt. prot. z Wal. Zgrom.

Uchw.
– Sprawy zostały załatwione przez [illegible] na Wal. Zgrom. a referat [illegible] Gwoździem.
– Sprawę [illegible] (ref. Gwoź.) odłożono do następn. posiedz. Rady.
– Co do uchwały o [illegible] – ref. Parol. [illegible] na Walnem Zgrom. aby [illegible], Rada uchwaliła [illegible] referat.

– Bronowski o pieniądzach – [illegible] po 10 ex. do [illegible] na Walne Zgrom. – 100 exempl. odbitek [illegible] od Pazdalska do rozdania na Wal. Zgrom.

Stopnie Urzędników.

D. [illegible] – [illegible] – subwencjonowany – nadal [illegible]
Nowacki – [illegible] – " – " [illegible]
Balker – [illegible] – " – " D. [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] – [illegible] – subwencyjny " " "
Teslecki – [illegible] – " " [illegible]
Geisler – [illegible] – " – " [illegible]
Smólski – [illegible] – subwencyjny | nowy | [illegible] ~~[illegible]~~
Ks. [illegible] – [illegible] " – nowy [illegible] ~~[illegible]~~
Madejski – [illegible] " – ~~nowy~~ [illegible]
Nanowski – [illegible] " – nowy – [illegible]

[illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] Odd. [illegible] Madejski [illegible]

277 : 20 = ~~1~~8
180

Na Walne Zgrom. 1/ [illegible] deleg. 14. / Bogdański. ~~Ks. [illegible]~~. Dr. [illegible]
Dombarski. [illegible]. Gwoździ. Hagen. Józ. Konkowski. ~~[illegible]~~. Ks. Teslecki. Madejski. Nowacki. [illegible]. [illegible]. Rogoż. Olesko. ~~[illegible]~~. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Dębicki. Józef. Szczepański. Konopka.

Kom. gospodarskie. Odd. Brzezyński.

(24/11) Uzasadnienia.

1.) Mam ~~[illegible]~~ zadanie jako referent ustawy Wydz. Zgrom. dotyczącej ustawy przeciw zakazowaniu narzędzi etc.

/ L. 84 ext. / 2.) Okólnik Kom. Centr. (L. 1359) –
termin po 31/12 a/ O przedłożenie wykazu członków Odd. i Rady,
do 10/1/93 (każdy punkt osobnem pismem) b/ " sprawozdania z czynności [illegible] za r. 92
c/ " ożaniu deleg. na Radę Og.
d/ " przedst. wniosków jakiekolwiek Oddziałów na najbliższej Radzie Og. zamieszczone mieć chciał.

~~[illegible]~~

Na Radę Oddziałów.

3) O straży ~~[illegible]~~.

odł. 5/12 Nanowski Józ. – Kominiaki (Odd. lub [illegible])
ks. Chodzyński – [illegible] (Odd. [illegible])
Smólski – Janowiec
Odrowski – Budzyń (Odd.)
Kwieciński – [illegible] (Odd.)

Pismo Kom. Centr. – daje 720 fl. na straże. Może o ½ straży po 30 [illegible]

L. 102 – Na Radę Odd.

4) O korunach w Wodzysławiu [illegible]. (ext. 92

5) Reskr. Min. Skarbu z 21/8 L. 28740 zawiadamia że od 15/9 92 sprzedawany będzie kainit po 1 zł. za 1 q. mielony z gwar. 10% potasu, względ. 18½% siarcz. potasow. loco kopalnia, pod warunkami reskr. Wydz. z 23/11 91. Zniżenie należy od stempla. — ad 76.

6.) Mlecz. Zadroga Paszkowski prosi o wydzierżawienie na udziału od 1/1 93.

Na Walne Zgrom.

7) Kom. centr. wydana zasadnicze sprawozd. nasienia lnu. — Zgrom. d. 25/1 93

Na Walne Zgrom.

8) W magazyn. względ. w Bolech. I i III [illegible] nabywać w miesiącu od 1–14, dnia [illegible] otręby po [illegible] za 1 q. — L. 106.
(Minimal. 1 q.)

Na Walne Zgrom. ~~[illegible]~~

~~9.) Podz. Odd. Bełz - Lokal do Rady Głów.:~~
~~1/ o pożyczce ubezp. bydła~~
~~2) o powstrzymaniu tuberkulozy~~
220. 5/12

~~na Radę Odd. (Ref. Bartoszewski)~~

~~10) Prośba przeciw konkurencji a [illegible]~~
220. 5/12

~~Na Radę Odd.~~

Tow. gosp.

Ref. [illegible] w [illegible]

1/ Chłopi chodzą daremnie do urzędu podatkowego, tracą czas; często muszą czekać dwa dni nim się od nich odbierze. — Czy nie trzeba aby [illegible] do gminy przyjeżdżało.

2/ Wszyscy nie wiedzą co mają płacić.

Stosunki statyst. graficzne przedstawienie

— Mapa ze wszystkimi oznaczeniami:
(stacje
[illegible]
Delegaci do tak. stat.

— Oznaczone na mapie gorzelnie, młyny, krochmalnie, wapienniki, browary, cegielnie, [illegible], rzeźnie, [illegible], [illegible] produkcji

[illegible] [illegible]

— Mapa pedologiczna

— Stacje meteorolog. i stacje klimatyczne (jest w [illegible])

~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]

mapy [illegible] — [illegible]

Tow. gosp.

Kat. Doch. i Nauczyciel – Mośc.
Jarzki – Ulewicki. – Szt. W.

Rozkład uład.
Szkoła wiejska.
Mapy.

Walne. / Zabawowe walne. Gimnastyczny w sali – tło gimnastyczne / Plakaty. o 3/4 na 10.

– Wybór kom. kontr.

Sprawa 20% dodatku do składek

– Wybór deleg. na R. O. (prez.)

– Wniosek na R. O.

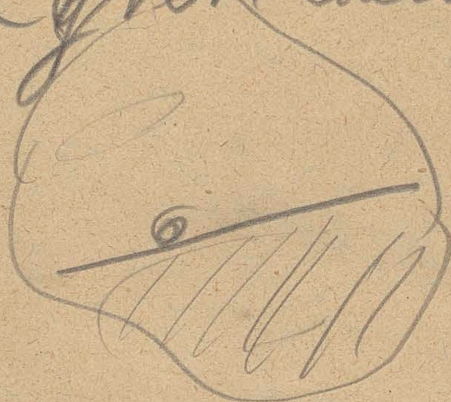
Odczyt Biedrzyńska (zaprosić) 1/2 godziny – do 3/4.

| Zabawa [illegible] (Red.)

| Len. (Gurski)

Posłać [illegible] [illegible] Gurskiemu

Szkoła [illegible].



Delegacja na Radę Szkolną 32

1. Bogdański
2. Dr. Czajkowski
3. Dorabialski
4. ~~[illegible]~~ Trzebiński
5. Gurski
6. Żuk
7. Moskalewski
8. Terlecki
9. Madejski
10. Dr Bartkowski
11. Zaryha
12. Sławiński
13. Paszkowski
14. Szczepański

Zastępcy.

~~Zając~~ ~~Orsay~~

Tisner pracownik

~~[illegible]~~ M. Kaczmar

Kiełczyka

Menke

~~Brożyna Antoni~~

Kmiec

ców Przemyskiego Oddziału
odbędzie się dnia 30. Grudnia
przed południem, na które P. T.
...am. -
sali Rady powiatowej.
...nny.
...iego zgromadzenia,
...i :/
handlowej /: Ref: W. Ritterschild :/
...ną we Lwowie.
...lną we Lwowie przedłożyć się
...ki :/
...ków włościan niezalegają:
... 15. Grudnia 1892.
...zes:
...erlikowski

33

1) Sprawa rolna { 1) rozkład roli w powiatach tak urządzić aby każdy z włościan mógł takową nabyć, by jej nabycie było przystępne
2) aby kontyngent roli był powiększony o ile się potrzeba okaże wszelakoż najmniej do 12. kilogr. na głowę mieszkańca. –

Gorski

2) Sprawa zaopatrzenia nasion i nawozów sztucznych.

Pawlikowski

3) Sprawa ustanowienia wędrujących poborców podatkowych.

Kulczycki

(10 m. na [illegible] na [illegible]
za 100 fl. ([illegible] 150 fl.)

(– [illegible] ~~[illegible] [illegible] ka delegátům~~ [[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]]

(Delegáti ~~[illegible]~~ [[illegible]] [illegible] [illegible] v [illegible]
– Delegátům [illegible] v [illegible]

W imieniu Oddziału Towarzystwa Gospodarskiego
Przemyskiego odebrałem od Pana Inspektora
Zakrzewskiego Złotych Dwieście słownie (200)
na premiowanie bydła w powiecie Sądowym Dobromil-
skiego co niniejszem kwituję

Dobromil dnia 21 maja 1884

Julian [illegible]
jako Delegat. [illegible]

= 200 =

Dwieście Złr. na premjowanie bydła w Birczy odbyte 16go maja 1894 r. odebraliśmy od p. Inspektora Łakiewskiego —

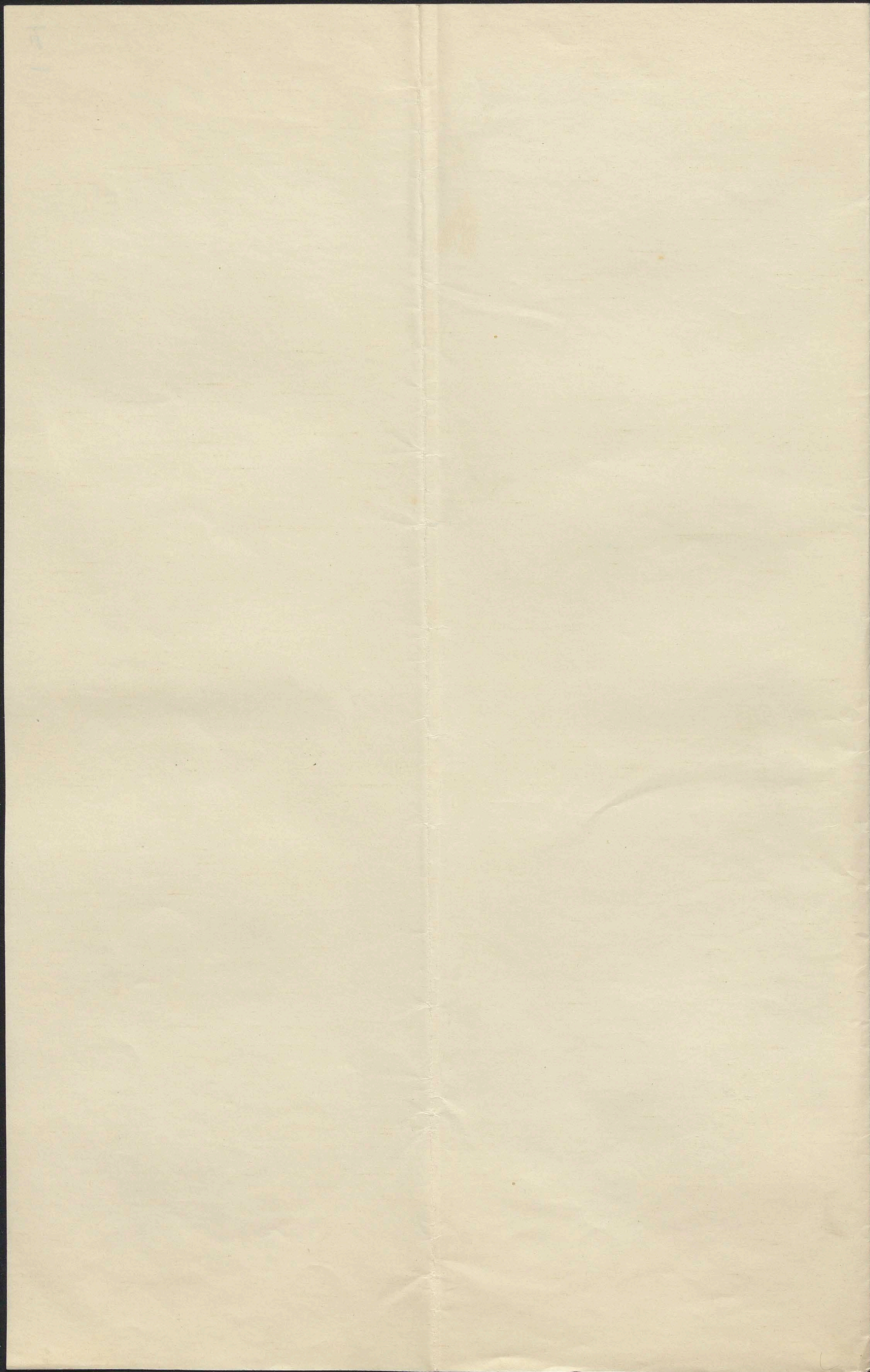
Za Oddział Przemyski

Bircza 16/5 94 r.

[illegible] Podolski

[illegible]

II



111





37

C. k.
Towarzystwo gosp. galic.
L. 1864. ex 1893.

Okólnik

do Szanownych Rad wszystkich Oddziałów

c. k. galic. Towarzystwa gosp.



Żywe i powszechne zainteresowanie się Wystawą krajową i rozgłos jaki ta wystawa sobie zjednała nawet i poza granicami kraju — wkłada na wszystkie powołane czynniki krajowe tem większy obowiązek, podjęcia jak najgorliwszych starań, by dzieło wystawy wypadło pomyślnie i usprawiedliwiło żywione oczekiwania.

W poczuciu tego obowiązku rozwinęły też rozliczne koła interesowane energiczną działalność, współzawodnicząc w przygotowaniach, które już obecnie dają niejaką rękojmię, że poszczególne działy wystawy, jak działy przemysłu, sztuk, zakładów publicznych i inne, chlubnie się krajowi i światu przedstawią.

Jednakże wystawa w naszym kraju, może przedstawić tylko w takim razie korzystny obraz naszej pracy społecznej i ekonomicznej, jeśli przedewszystkiem rolnictwo — ta najstarsza i najpoważniejsza gałęź i podwalina naszej produkcyi — zajmie na tej wystawie takie stanowisko, jakie ze względu na tradycye narodowe i ekonomiczne, na charakter naszego wybitnie rolniczego kraju, a oraz ze względu na polityczne i społeczne znaczenie naszego ziemiaństwa zająć rolnictwu na niej przystoi i koniecznie należy.

Pragnąc przeto obmyśleć środki i sposoby mające zapewnić rolnictwu odpowiednie wystąpienie na wystawie krajowej — oraz pragnąc zapobiedz, by ogólne przygnębienie naszych rolników, spowodowane nieurodzajem i klęskami bieżącego roku nie wpłynęło ujemnie na udział rolników w wystawie, — Prezesowie Oddziałów galic. tow. gosp. zebrali się w dniu 23. listopada b. r. na wspólną naradę i postanowili:

1. Oddziały tow. gosp. zorganizują zbiorową wystawę płodów i innych okazów rolniczych na wystawie krajowej r. 1894.

2. Wystawa zbóż, nasion i płodów ma być czasową t. j. będzie otwartą od dnia 20. Sierpnia 1894 do końca wystawy.

3. Uprasza się Komitet centralny tow. gosp. by objął kierownictwo potrzebnej w interesie wystawy akcyi Oddziałów.

4. Prezesowie Oddziałów zapewniają Komitetowi centr. imieniem własnem, Rad Oddziałowych i Oddziałów jak najenergiczniejszą pomoc i współdziałanie w tej akcyi, — oraz zwrot

wydatków, jakie Komitet na czynności przygotowawcze — potrzebne środki dekoracyjne, naczynia i przyrządy w zastępstwie Oddziałów poczyni.

Podając ten wynik narady pp. Prezesów do wiadomości Szan. Oddziałów zawiadamiamy, że dwie pierwsze uchwały zjazdu przyjęte zostały przez Komitet wystawy kraj. do zatwierdzającej wiadomości z tem oczywiście zastrzeżeniem, że nie mogą one pozbawiać poszczególnych wystawców, prawa wystawienia swych płodów indywidualnie i przed terminem przez zjazd ustanowionym. Co do 3. uchwały — to Komitet tow. gosp. licząc się z życzeniem wyrażonem przez głos tak poważny, postanowił podjąć się zadania wskazanego mu tą uchwałą, jakkolwiek nie tai sobie trudności i wielkiej odpowiedzialności, jakie przez to na siebie przyjmuje.

Mając jednak oświadczeniem pp. Prezesów zapewnioną i gorliwą pomoc Oddziałów i potrzebne fundusze — pragnie Komitet uczynić wszystko co możliwe, byle tylko ułatwić rolnikom jak najliczniejszy udział w wystawie — rozstrzelone usiłowania Oddziałów i jednostek zespolić w jednolitą całość — a tem samem przyczynić się do zapewnienia powodzenia temu działowi wystawy.

Przystępując zaś natychmiast do działania, ile że wobec niedalekiego terminu wystawy ani chwili z tem zwlekać nie należy — apelujemy do przyrzeczonej nam gorliwości Szanownych Oddziałów i upraszamy:

1. O rozpatrzenie dokładne stosunków gospodarczych w swoim obrębie i poinformowanie nas o specyalnościach w kulturach i produkcyach, jakieby się tam może znachodziły a na okazanie zasługiwały.

2. O wczesne upatrzenie w pośród rolników tamtejszych tych osobistości, któreby koniecznie w wystawie udział wziąć miały i zawiadomienie nas o nazwiskach tych osobistości oraz miejscu ich zamieszkania.

3. Prosimy o jak najrychlejsze nadesłanie nam próbek gleby i podglebia, do sporządzenia analizy chemicznej, co dłuższego czasu wymaga. Sposób pobrania okazów gleby — opisuje dołączona do niniejszego pisma instrukcya ·/. tutaj zaś wypada nam tylko zauważać, że dla wystawy jest taka gleba odpowiednią, jaka się najpowszechniej w okolicy znachodzi i właściwy charakter tamtejszej ziemi tworzy.

Odpowiedzi na nasze pod 1. i 2. wymienione żądania oczekiwać będziemy najpóźniej do **dnia 25. Stycznia 1894** a po otrzymaniu tychże będziemy mogli przedstawić Szan. Oddziałowi dalsze nasze szczegółowe żądania i informacye.

Lwów dnia 16. Grudnia 1893.

Z komitetu c. k. galic. Towarzystwa gosp.

Prezes: *Adam Sapieha.*

Sekretarz Tow.: *Feliks Skrochowski.*

Do L. 1864/1893.

INSTRUKCYA.

Próbki ziemi powinny być brane z takiego pola, którego ziemia jest w danej okolicy najpowszechniejszą, cechującą tamtejsze orne grunta. Jeżeli płodozmian wprowadzony, próbki powinny być brane z ostatniego pola rotacyjnego.

Z każdego pola mają być brane dwie próbki, mianowicie:

1. Z warstwy uprawionej t. j. tak głębokiej, jak głęboko sięgają narzędzia, używane do uprawy ziemi, — i

2. z podglebia, leżącego pod warstwą uprawianą.

Próbki bierze się w kilku miejscach na polu, poczem próbki, wzięte z całej warstwy uprawnej, składa się razem i miesza jak najdokładniej. Z tak wymieszanych próbek warstwy uprawnej, bierze się dopiero 10 kilogramów jako średnia próbka do przesłania Komitetowi.

To samo robi się z wyjętemi próbkami podglebia, z których mieszaniny wziętych 10 kilogramów nie miesza się z próbką warstwy uprawnej, ale zsypuje do osobnego worka.

Przystępując do brania próbek wykopuje się dół na 1·5 metra głęboki.

Jedna ściana dołu powinna być pionową i gładką, ażeby na niej można było miarą centymetrową zmierzyć osobno grubość warstwy uprawnej i podglebia. Następnie przy tej ścianie pionowej wyrobić przez okopanie z dwóch stron graniastosłup ziemi, który ma służyć do wzięcia próbek. Z tak odsłoniętego słupa zdjąć należy naprzód warstwę uprawianej ziemi, postępując z nią jak było powyżej wskazane. Pozostały słup ziemi stanowić będzie podglebie, które jednak inny ma skład w górnej a inny w dolnej części. Należy przeto odciąć ziemię z całej wysokości słupa aż do 1 metra głębokości i wymieszawszy ją dokładnie jak to było wskazane przy braniu próbki z warstwy uprawianej, przesłać Komitetowi z tej mieszaniny 10 kilo jako próbkę podglebia.

Jeżeliby podłoże t. j. warstwa zupełnie różna od podglebia n. p. piasek, kamień, ił, i t. p. znajdowała się płyciej niż na 1 metr, nie należy mieszać go z ziemią podglebia.

Do każdego z dwóch worków (z mocnego płótna mocnemi nićmi uszytego) wkłada się deszczułkę z jednakowym numerem i dopisaniem słowa „warstwa uprawna“ lub „podglebie“. Taki sam numer ma być na workach.

Równocześnie z wysyłką tych dwóch próbek wysłać list, w którym ma być podane:

1. Nazwa miejscowości.

2. Grubość warstwy uprawnej.

3. Grubość i jakość podglebia oraz czy takie samo jak warstwa rodzajna czy odmienne, czy suche lub mokre.

4. Jakie podłoże t. j. ta warstwa, na której leży podglebie.

5. Opisać krótko położenie i fizyczne własności gruntu i wymienić jakie płody udają się najlepiej na nim.

38

C. k.
Towarzystwo gosp. galic.
L. 69.

OKÓLNIK

do Szanownych Rad wszystkich Oddziałów c. k. galic. Towarzystwa gosp.



Odnośnie do instrukcyi, którą przesłaliśmy przy okólniku z dnia 16. Grudnia 1893 l. 1864 w sprawie obesłania przez Oddziały wystawy krajowej — mamy zaszczyt donieść, że udało się komitetowi pozyskać ostatnimi czasy między nowomianowanymi profesorami szkoły rolniczej w Dublanach trzy cenne siły fachowe, które chcą się podjąć zebrania charakterystycznych okazów gleby naszej na podstawie geologicznej i zajmą się analizą tych ziem podług jednej metody. Komunikując tę wiadomość Szan. Radzie cofamy zarazem punkt 3ci żądań naszych w wspomnianym na wstępie okólniku podanych i donosimy, że komitet ze swego ramienia wyszle siły fachowe do miejscowości, z których gleba do analizy miałaby być wziętą.

Komitet wziąwszy tę sprawę w rękę, stara się także o fundusze na częściowe pokrycie kosztów tak analizy, jak i wystawy okazów—nie mogąc jednak pokryć wszystkich kosztów w zupełności, zmuszony jest zwrócić się do Szan. Rad z prośbą o zapewnienie kwoty 10 zł. na analizę poszczególnego okazu ziemi (na Oddział wypadnie 1 lub 2 okazy).

Niewątpimy zarazem, że Szan. Rada potrafi wpływem swoim skłonić właściciela majątku z którego gleba do analizy wziętą będzie, by ze swej strony także jakimś datkiem na cele tej analizy przyczynić się zechciał.

Ponieważ czas nagli, a przygotowania zawczasu muszą być poczynione, by tyle analiz z wiosną szybko mogło być przeprowadzonych, oczekujemy przeto i w tej sprawie łaskawej odpowiedzi Szan. Rady **do 25. Stycznia b. r.**

Lwów dnia 16. Stycznia 1894.

Z komitetu c. k. galic. Towarzystwa gosp.

Prezes:
Adam Sapieha.

Sekretarz Tow.:
Feliks Skrochowski.

Z I. Związkowej drukarni we Lwowie.

40

C. k.
Towarzystwo gosp. galic.
L. 397.

OKÓLNIK

do Szanownych Rad wszystkich Oddziałów c. k. galic. Towarzystwa gosp.

Odwołując się do naszego Okólnika z dnia 16. grudnia 1893 i spełniając przyjęty tam obowiązek zajęcia się sprawą udziału Szanownych Oddziałów w Wystawie krajowej i pokierowania potrzebną tym celem akcyą — oznajmiamy:

1. Że porozumiawszy się z Dyrekcyą Wystawy krajowej przyjmować będziemy wprost bez odnoszenia się do komitetu Wystawy — zamówienia miejsc potrzebnych Szan. Oddz.; że przeto do nas należy udawać się z temi zamówieniami, jakoteż do kasy naszej nadsełać należytość za to przypadającą. Tym celem zechcą Szan. Oddz. wymienić w metrach kwadratowych potrzebną im przestrzeń w pawilonie rolniczym na stołach i ścianach, a z dołączonego ·/. wykazu cen, same z łatwością zdołają obliczyć wysokość wypadającego ztąd na nich wydatku, którym przy zamówieniu w księgach naszych zostaną obciążone. — Zwracamy uwagę, że dla dobrego przedstawienia się wystawy wypada zdaniem naszem taką samą przestrzeń jaką się zamawia na stole — zamówić na ścianie, dla zapełnienia jej okazami całkowitych roślin zbożowych — napisów, emblematów i t. p.

2. Że poczyniliśmy zamówienia naczyń i woreczków potrzebnych na pomieszczenie okazów zbóż, nasion, produktów przemysłu rolniczego i t. p. — że więc okazy nadsełać można w opakowaniach, jakie się znajdą i najdogodniejszemi okażą, a komitet Tow. gosp. zajmie się przesypaniem i umieszczeniem w odpowiednich woreczkach i naczyniach, niemniej zaopatrzeniem w napisy, jeśliby te były wymagane (co przy przesełce okazów należy wyrazić). — Pożądaną jest jednak rzeczą, by Szan. Oddz. jeśli nie zupełnie dokładną, to przynajmniej przybliżoną mogły oznaczyć ilość woreczków, słojów, paczek, dla każdego z nich potrzebną.

3. Że przedmioty i okazy na wystawę przeznaczone nadsyłać należy **nie pod naszym adresem** — lecz za listem frachtowym **komitetu Wystawy krajowej**, przy użyciu druków, które załączamy a których potrzebną ilość garniturów na wezwanie przeszlemy,—bo tylko przy zachowaniu tej formalności okazy te korzystać będą ze zniżek frachtu dla przedmiotów wystawowych przyznanych — oraz z niższych kosztów spedycyjnych. — Każdą jednak posyłkę należy prócz powyższej adresy zaopatrzeć zewnętrznie napisem **„Oddział N. N. Wystawa rolnicza“**.

4. Uwiadamiany również, że gdyby któren z Szan. Członków Tow. który już poprzednio wniósł swe zgłoszenie do komitetu Wystawy, zechciał wycofać to swe zgłoszenie a przyłączyć się do zbiorowej Wystawy swego Oddziału, to gotowi jesteśmy zająć się przeprowadzeniem tej zamiany.

Komitet Tow. gosp. zajmie się również rozmieszczeniem nadesłanych przedmiotów w pawilonie rolniczym lub na placu Wystawy, sporządzeniem i zamieszczeniem odpowiednich napisów nad każdą wystawą zbiorową Oddziału, oraz odpowiednią dekoracyą wystaw naszych Szan. Oddz. — Koszta z tąd wynikające nie mogą być w tej chwili podane — lecz na każdy sposób wysokiemi z pewnością nie będą.

Co do przedmiotów i okazów, których nadesłanie na Wystawę byłoby pożądane — to prócz charakterystycznych okazów gleby i analizy tej gleby, czem w myśl naszego Okólnika z 16. stycznia 1894 sami się zajmiemy, — pożądanem jest wielce by Wystawa rolnicza dała całkowity obraz produkcyi rolniczej kraju, a zatem pożądanem jest wystawienie nie tylko wszystkiego tego, co rolnicy w Oddziale produkują, oraz tego co może dać miarę ulepszeń i postępu w dziedzinie gospodarki rolnej, ale także i tego, co choćby nie było nowością i osobliwością okazaniem przyczynić się może do krajoznawstwa, do obznajomienia ziomków i obcych ze stosunkami, zwyczajami, praktyką i tradycyą naszego rodzimego rolnictwa.

Musimy także zwrócić uwagę, że do chwili uzupełnienia Wystawy działu rolnictwa— wystawą zbóż, nasion i roślin z naszego zbioru, co jak wiadomo z dniem 20. sierpnia 1894 nastąpi, — zachodzi niezbędna potrzeba zapełnić przestrzeń dla Szan. Oddz. zarezerwowaną. Upraszamy przeto o nadsełanie:

a) gdzie to jest możliwe w obec tegorocznych rezultatów gospodarczych i o ile to jest możliwe — okazów płodów rolnych z roku 1893;

b) produktów przemysłu rolniczego, młynarskiego, przemysłu domowo-gospodarczego — i gospodarstwa kobiecego;

c) planów przeprowadzonych melioracyi w poszczególnych gospodarstwach — planów poszczególnych objektów sztucznych, używanych przytem przyrządów i narzędzi;

d) planów ulepszonych budowli, zakładów przemysłowo-rolniczych, planów zakładanych folwarków, gnojarń i t. p.

e) regestrów gospodarskich;

f) o ile to możliwe — graficznie przedstawionego rozpowszechnienia nawozów sztucznych w Oddziale — z wymienieniem rodzajów lub okazaniem tych nawozów;

g) okazów szkodników rolnych w Oddziale spotykanych lub przynajmniej o wyszczególnienie napotykanych szkodników (których okazy może zdołamy uzyskać) oraz praktykowane może sposoby tępienia;

h) wreszcie wszystkiego co powyżej wyrażonym myślom w ogóle Szan. Oddz. za odpowiadające uznają.

W końcu upraszamy, zawiadomić nas kartą korespondencyjną o każdej dokonanej wysyłce.

Rodzaj i wymiary żądanego miejsca:	Cena za 1 m.□	zł.	ct.
I. Na wolnem miejscu bez nakrycia: powierzchni poziomej . . .	„	2	—
II. W budynku zamkniętym, krytym:			
a) Wolne ze wszystkich stron	„	8	—
b) Wzdłuż ściany (do 1½ metra wysokości)	„	5	—
Wzdłuż ściany (nad 1½ metra wysokości)	„	2	—
c Na samej ścianie	„	2	—
III. W budynku otwartym, krytym	„	4	—

Lwów dnia 9. marca 1894 r.

Prezes:
Adam ks. Sapieha.

Sekretarz:
F. Skrochowski.

C. k.
Towarzystwo gosp. galic.
L. 504.

OKÓLNIK

do Szan. Rad wszystkich oddziałów c. k. Towarzystwa gosp. galic.

W myśl naszego okólnika z dnia 16. grudnia 1893 i z dnia 9. maca b. r. l. 397. upraszamy Szan. Rady Tow. gosp by, ze względu na naglącą potrzebę jak najrychlejszego rozporządzenia pawilonem rolniczym i utrzymania ładu w czynności instalacyjnej, oraz ze względu na potrzebę zarezerwowania miejsc w tymże pawilonie dla poszczególnych Oddziałów Tow. — zechciały jak najspieszniej nadesłać odnośne deklaracye a to najdalej do 10. kwietnia b. r. — gdyż po upływie tego terminu, który i tak przedłużyliśmy wbrew ogłoszeniom Dyrekcyi Wystawy dla Szan. Oddziałów — zaszłyby niewątpliwie trudności w przyjęciu późniejszych deklaracyj.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę, że w deklaracyach tych, które w podwójnym równobrzmiącym egzemplarzu pod adresą naszą nadsyłać należy, ma być podany dokładny wymiar i rodzaj miejsca pod okazy zająć się mającego, dalej należy uwidocznić w deklaracyi, czy przedmioty t. j. okazy te będą nadesłane na Wystawę przed rozpoczęciem Wystawy t. j. zaraz, czy też dopiero na Wystawę czasową z dniem 20. sierpnia b. r. rozpocząć się mającą — w końcu zaś należy w myśl §. 13. programu Wystawy nadesłać równocześnie z deklaracyą połowę – za zamówione przez Szan. Oddział miejsce w pawilonie rolniczym — przypadającej należytości, obliczonej według cen w deklaracyi i w okólniku naszym z dnia 9. marca b. r. l. 397. uwidocznionych.

Dodatkowo do punktu c) okólnika naszego z dnia 9. marca b. r. l 397 — którym upraszamy o nadesłanie na Wystawę planów przeprowadzonych melioracyj w poszczególnych gospodarstwach — zwracamy uwagę, że szczególnie pożądane nam są plany tych melioracyj, które przeprowadzone zostały prywatnie — bez pomocy krajowego bióra melioracyjnego.

·/. Równocześnie w załączeniu ·/. przesyłamy Szan. Oddz. instrukcyę, dotyczącą
·/. przygotowania i przesyłki okazów na wystawę — oraz ·/. odpowiednią ilość deklaracyj.

W końcu zwracamy uwagę, że prócz cen placowego wykazanych w okólniku naszym z dnia 9. marca b. r., wystawcy, używający stołu dla swych okazów w myśl ustępu 1. przepisów dla wystawców uiścić winni za każdy metr bieżący stołu po 3 zł., tak więc każdy metr □ przestrzeni zajętej pod ścianą na stole w pawilonie krytym — (co w przeważnej liczbie wypadków u naszych wystawców będzie mało miejsce) — kosztować będzie 8 zł. a. w.

Lwów dnia 19. marca 1894.

Prezes: *Adam ks. Sapieha.*

Sekretarz: *F. Skrochowski.*

42

Do l. 504.

Instrukcya

dotycząca przygotowania i przesyłki okazów na Wystawę krajową.

1. Okazy zbóż, kukurudzy, roślin strączkowych i t. p. należy wykopywać o ile możności z zaszanowaniem korzeni, a po wyrwaniu namoczyć korzenie — w celu dokładnego oczyszczenia z ziemi — przez 12 do 24 godzin w wodzie.

Okazy roślin po 3 do 5 sztuk razem (lecz nie pojedynczych łodyg) wiązać należy w mniejsze lub większe snopki — a to w miarę większego lub mniejszego rozkrzewienia się tychże.

W celu ochrony okazów w czasie transportu od uszkodzenia należy takowe układać między dwie cienkie deszczułki lub dwa kartony, które póżniej trzeba zaopatrzyć potrzebną etykietą i innymi dopiskami.

2. Ziarno powinno być należycie wymłynkowane i oczyszczone i w myśl przepisów Dyrekcyi Wystawy w woreczkach wagi 10 klgr. przesyłane.

NB. Co do szczegółów tu nie wymienionych — prosimy o ile możności zastosować się ściśle do programu działu rolniczego, przez Komitet Wystawy wydanego.



I. Związkowa drukarnia we Lwowie.

Kwestyonaryusz

dla opisu urządzenia gospodarstw włościańskich w celu obesłania powszechnej Wystawy krajowej 1894.

I. Urządzenie.

1. *Przestrzeń:* a) **Ilość,** wielkość, kształt, położenie parcel i odległość tychże od zabudowań (podwórka)? — O ile możności mapka sytuacyjna pól.

W ogóle jest całe to pierwsze pytanie za obszerne i umiejętna odpowiedź jest niedostępną dla włościanina z zbierającą te daty z zaniedbaniem oddziału musiałby rok na jedną gminę stracić. Zresztą daleko dokładniej tych dat można by się dowiedzieć z nowych map katastralnych, i tego rodzaju pracę mogłoby raczej biuro statystyczne Wyd. Kraj. wykonać a do takiego kwestyonaryusza zupełnie się nie kwalifikuje.

b) **Nazwa.**

Kraj	Powiat	Gmina	Wieś lub osada	Najbliższe miasta targowe	Właściciel

c) **Wielkość gospodarstwa.**

Nazwa łanu	roli	łąk	pastwisk	ogrodów warzywn.	sad	las	pod budynkami	torfy	moczary	stawy	drogi						Ogółem
	morgów po 1600 °☐ (sążni kwadratowych) (ewentualnie hektarów)																

Nie rozumiemy na co tyle kratek i takiej zbytności papieru białego — jedna linia do oznaczenia ilości każdego rodzaju kultury byłaby dostateczna

d) **Wartość** roli ornej w miarę jakości w dotyczącej gminie?
Udział w pastwisku gminnem — pod jakiemi warunkami wolno pasać?
Opisać rodzaj gleby i podglebia: Pytanie na które prawie żaden nasz włościanin odpowiedzieć nie potrafi
Jak się głęboko orze? ditto
Jakie melioracye wprowadzono i kiedy i jakie są pożądane? ? ditto ditto

2. *Uprawa:* a) **Jaki użytek roczny z całej przestrzeni?**

Ile morgów lub części morga jest pod zasiewem?																						
pszenicy	żyta	jęczmienia	owsa	kukurydzy	grochu	bobu	wyki	łubinu	hreczki	prosa	buraków cukrow.	buraków pastewn.	ziemniaków	marchwi	końskiego zębu	koniczyny	mieszanki	kapusty	konopi	lnu		chmielu
Jaką miarą sieje się lub sadzi na taką część — w litrach. *Mało interesujące a bardzo zawikłane*																						

b) Płodozmian (zmianowanie) wypisać?

Pod jakie plony nawozi i w jakim czasie?

Jakim nawozem i w jakiej ilości na morg?

Czy używa nawozu zielonego, czy kości?

Jakie skutki zauważył po sztucznym nawozie?

c) W jakim czasie zwykle sieje pierwszą jarzynę i pierwszą oziminę?

W jakim czasie zwykle zbiera żyto i okopowe?

3. *Budynki:* a) **Plan rozpołożenia** budynków (jeśli można według skali 1 cm. = 2 m.). *Czy plan ów włościanin ma zrobić czy w tym celu wystaną budowniczego ?!?!*

b) Opis budynków:

Liczba porządkowa	Przeznaczenie	Wymiar: Długość	Wymiar: Szerokość	Wymiar: Wysokość zrębu	Z jakiego materyału postawiony	Czem kryty?	Stan budynku	Szacunek: koszta postawienia		Szacunek: dla asekuracyi		Uwagi
1	Mieszkalny . . .											
2	Stajnia											
3	Stajnia na konie .											
4	Chlewy											
5	Szopa											
6	Stodoła											
7	Spichrz											
8	Piwnica											
9	Inne budynki . .											

4. *Czas i siły robocze:*

a) Ile dni sam gospodarz, się zatrudnia? *wraz z żoną i dziećmi?* — Ile dni żona i dzieci?

Ile parobcy i ~~za~~ *Dziecioki* jakiem wynagrodzeniem? — Ile dziewki stale na służbie?

Ile i za jaką cenę i wikt najmuje dni?

b) Jakiej rasy bydło chowają?

Jak krowy i konie uzupełnia — czy kupnem skąd? czy przychowkiem?

Gdzie stanowi klacze i pokrywa krowy i co płaci?

c) Stan zwierząt domowych:

koni	źrebiąt	wołów	buhaji	krów	jałówek	byczków	cieląt			owiec	kóz	świń	królików		kur	kaczek	gęsi	panterek	gołębi			Uwaga
S z t u k																						
W a r t o ś ć w zł. a. w.																						

Ten dział bardzo zajmujący i dobrze zestawiony. Każdemu prawie byłoby możliwem odpowiedzieć.

d) Narzędzia (zdatne do użytku):

Wozy					Pługi			Brony														
kute	drewniane	wózki	sanki	sanie	żelazne	proste	płużki	żelazne	drewniane	radła	extyrpatory		siewniki	młynki	młocarnie	sieczkarnie		uprząż		piły	topory	Uwaga
Sztuk																						
Wartość w zł. a. w. (obecnie)																						

Wartość tych narzędzi według cen miejscowych.

5. *Karmienie zwierząt:* Jak żywi konie?

Zbyteczne { Ile dni na pastwisku i co dodaje?
Ile dni na stajni i co daje?

Jak żywi woły?

Jak żywi krowy i cielęta?

Jak żywi trzodę i drób?

Ile daje podściółki na sztukę bydła dorosłego? Jakże na to odpowiedzieć? przecież nawet większy właściciel ani mierzy ani waży podściółkę. Zresztą co roku musi to ulegać zmianom.

Jak długo cielęta ssą?

6. *Użytek:* *a)* Ile dni robi zaprzęgami przy gospodarstwie?

Ile dni i po jakiej cenie zarabia furmanką?

Ile razy krowy doi na dzień?

Ile mleka krowy dają rocznie? Żaden na to pytanie nie jest w stanie odpowiedzieć.

Jak się krowy doją przed — a jak po ocieleniu? Niejasne. Jeżeli chodzi o to kiedy lepiej to nie ma tu co pytać lepiej samemu sobie odpowiedzieć.

b) Ile bierze na użytek domowy — a ile sprzedaje?

To chyba przekupka z pod większego miasta wie zresztą żadna kobieta nie mierzy przerabia resztę i odnosi na miasto.

	cieląt	świń	prosiąt	owiec	kóz		śmietany	mleka	masła	sera	jaj		panterek	kur	gęsi	kaczek				
Sztuk lub kilogramów																				
Ile sprzedaje sztuk lub kilogramów																				
Za wiele zł. a. w.																				

7. *Zbiór, omłot i sprzedaż ziemiopłodów:* a) Ziarno okopowe i pasza:

Zbiera kup i fur z uprawy ad 2.																							
pszenicy	żyta	jęczmienia	owsa	kukurydzy	grochu	bobu	wyki	łubinu	hreczki	prosa	buraków cukrow.	buraków pastewn.	ziemniaków	marchwi	końskiego zębu	koniczyny	mięszanki	kapusty	konopi	lnu			chmielu
otrzymuje hektolitrów z omłotu razem																							
wydaje z tego na dom																							
wydaje na zasiew																							
zostaje na sprzedaż																							
co czyni na pieniądze zł. a. w.																							

Cały ten dział, chyba pierwsza linia ile „zbiera kup i fur", jest zupełnie niemożliwy. Właściciel jednego folwarku gdyby miał na to odpowiedzieć byłby w ciężkim kłopocie i musiałby się mocno napocić w rejestrach i rachunkach. Cóż dopiero gdy ogół prowadzi się dopiero włościanin. To bardzo ładnie od zielonego stolika coś takiego układać ale to tylko teorya a w praktyce jest to niewykonalne.

b) **Przędziwo:** { Jaki dochód z konopi? *Zgrzebne płótno.*
Jaki dochód z lnu?

c) **Jaki dochód z chmielu?**

d) **Dochód z rękodzieła** i wogóle z ubocznych zajęć?

8. **Rachunkowość:** W jaki sposób prowadzi zaznaczenia przychodów i rozchodów? *!?!?!?! Żołądek mniej lub więcej zapełniony stanowi rachunek.*

9. **Rozchody:**

Podatki, ciężary gminne, konkurencya	....	zł. a. w.
Asekuracya od ognia	....	„ „ „
„ „ gradu	....	„ „ „
Procent od pieniędzy pożyczonych	....	„ „ „
Wydatki na utrzymanie rodziny gospodarza	....	„ „ „
Razem	....	zł. a. w.

Czy gospodarstwo powyżej opisane jest typowem (przeciętnem) w dotyczącej wsi, czy też różni się bardzo od innych gospodarstw i czem? *Ofiarę byłoby można samemu najlepiej się przekonać mając pewną ilość opisów z każdej gminy.*

II. Stosunki miejscowe: wywierające wpływ na rozwój i urządzenie gospodarstw:

a) Ile dni roboczych w roku, a ile świątecznych? *Kalendarz najlepiej poucza.*
O której godzinie wstają do roboty zimą i latem?
Kiedy schodzą z roboty zimą i latem? *?*
Czy w okolicy i wiele odbywa się jarmarków — czy gospodarz bywa na nich? *jakby nie bywał toby przecież nie było jarmarku —*

b) Czy w dotyczącej (okolicy) wsi jest kółko rolnicze lub inne stowarzyszenie?
Czy używają w gminie wspólnych narzędzi (młocarnie, siewniki i t. d.)?

c) Sposób wyżywienia rodziny gospodarza zimą i latem?
Koszta wyżywienia rodziny gospodarza całoroczne? *?*
Rodzaj opału i koszt tegoż?

Oprócz odpowiedzi na powyższe pytania w niniejszym kwestyonarzu zawartych — uprasza się o ile możności jak najobszerniej opisać warunki miejscowe. *Trudno by jeszcze coś wynaleźć.*

Bardzo bym się ucieszył gdyby nasz właściciel był w stanie na ten kwestyonaryusz odpowiedzieć, ale u nas niejeden większy właściciel byłby zakłopotany. Jestem przekonany że nigdzie w Europie właściciel nie odpowie chyba wyjątkowo na tyle różnorodnych wcale czysto statystycznej natury pytań. Sam format tego kwestyonaryusza przestrasza i zniechęca, bo nawet gdyby ktoś w gminie inteligentny chciał go wypełnić toby pewnie nie miał czasu do obszernego wyczerpania tego uczynić. Pół jednej ćwiartki a czwarta część tej całości dostępniej w ogóle zestawiona byłaby jeszcze interesującą i wyczerpującą. W tych rubrykach i szczegółach niepodobna się nawet do tego zabierać.

Ź I. Związkowej drukarni we Lwowie.

95



Miżyniec

11. XI.

Łaskawy Panie!

W tej chwili posyłam do Sławnego kwestyonaryusz z notatkami tylko dla Pana własnego użytku, bo ten który go układał mógłby się za moje uwagi pogniewać. W ogóle ten cały kwestyonaryusz wydaje mi się niemożliwy do wypełnienia i szkoda czasu nawet starania robić, aby został rozesłany w naszych gminach. Szkoda iż może się zdać zanadto niedbałą siebie, ale co do moich gmin nawet gdybym moim urzędnikom polecił wypełnienie tego

pytania żaden niebyłby w stanie tego uczynić i zebrać potrzebne daty z wszystkich lub nawet niektórych gospodarzy odnośnej gminy.

Ogólny kwestyonaryusz odnoszący się do całej gminy mógłby być prędzej wykonany w zarysach jak to na posiedzeniu naszej rady zaznaczyłem. Musiałby być krótkim i nie wiele dat żądać. Ilość gospodarstw powyżej i poniżej pewnej ilości morgów, ogólna ilość w gminie bydła i koni, opis krótki typowego gospodarstwa większego i mniejszego włościańskiego, podanie ogólnej jakości gleby i podglebia w gminie. Te daty dałyby się zebrać w całej Galicyi

lub przynajmniej w znacznej części byłby to myślę bardzo cenny materiał statystyczny. Oddziały Gospodarcze i większe właściciele mogliby w znacznej przynajmniej części tę pracę wykonać przy dobrej woli, czy da się u nas znajdzie to wszystko pytanie ale należałoby może popróbować.

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku i poważania

Sługa

[signature]

47

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA WE LWOWIE r. 1894.

pod protektoratem
Najmiłościwszego Cesarza i Króla Franciszka Józefa I.

(wypełnia Dyrekcya)
Nr. ....

(wypełnia wystawca)
Grupa: ....

DEKLARACYA

przedmiotów na Powszechną Wystawę Krajową we Lwowie w r. 1894, pod warunkami, zawartemi w postanowieniach ogólnych programu Wystawy i przepisach dla wystawców.

Nazwisko i imię wystawcy .... *Firma wystawcy* ....

Zatrudnienie wystawcy .... *Dokładny adres wystawcy lub jego zastępcy (z uwzględnieniem ostatniej poczty i stacyi kolei):* ....

Rodzaj i wymiary żądanego miejsca: (do wypełnienia przez wystawcę).			Powierzchnia w metrach □	Cena za 1 m. □ zł.	Cena za 1 m. □ ct.	Należytość zł.	Należytość ct.
1. Na wolnem miejscu bez nakrycia: powierzchni poziomej	długość	metrów					
	szerokość	„		2	—		
2. W budynku zamkniętym, krytym, powierzchni poziomej, wolnej ze wszystkich stron	długość	metrów					
	szerokość	„		8	—		
3. W budynku zamkniętym, krytym, wzdłuż ściany (do $1\frac{1}{2}$ metra wysokości) powierzchni poziomej . .	długość	metrów					
	wysokość	„		5	—		
za każdy metr □ wyżej na ścianie				2	—		
oprócz placowego za każdy metr bieżący stołu, 80⁄m szerokiego, obitego				3	—		
4. W budynku zamkniętym, krytym, na samej ścianie.	długość	metrów					
	szerokość	„		2	—		
5. W budynku otwartym, krytym, powierzchni poziomej.	długość	metrów					
	szerokość	„		4	—		
Razem							

Uwagi: 1. Ułamki poniżej $\frac{1}{2}$ metra liczy się za pół metra, powyżej $\frac{1}{2}$ metra za cały metr.
2. Dla wystaw czasowych wydane będą oddzielne deklaracye.

Szczegółowe i jak najdokładniejsze opisanie każdego przedmiotu wystawić się mającego
(z podaniem rozmiarów, objętości i wagi):

(Wypełni wystawca)	ROZMIARY Długość (w metrach)	Szerokość	Wysokość	Waga w kilogram.	Wartość przedmiotów zł.	ct.
Razem . . .						

Uprasza się o odpowiedź na następujące pytania:

1. Na jaką kwotę mają być przedmioty ubezpieczone? (W myśl uchwały Dyrekcyi Wystawy asekuracya jest **przymusową**, a taryfa asekuracyjna wynosi 1% od deklarowanej wartości).	
2. Czy wystawca dostarczy dla swoich przedmiotów szaf, stołów itp., ile i jakie?	
3. Czy będą wystawcy potrzebne stoły, szafy, dekoracye i jakie? (§. 1. przep. dla wystawców.)	
4. Czy wystawić się mające przedmioty wymagają podmurowania, silniejszej podstawy lub rusztowania? Wymiary i konstrukcya? (Odnośne szkice należy dołączyć.)	
5. Czy wystawić się mające maszyny będą utrzymywane w ruchu i jaki motor ma być użyty? Czy prócz tego żądaną jest siła pary, elektryczności, gazu lub wody i w jakiej ilości?	
6. Czy wystawca konkuruje o nagrody, czy też nie zamierza się o nie starać (*hors concours*?)	
7. Szczegółowe życzenie lub zlecenia wystawcy?	
8. Czy żądany jest inserat w katalogu? Cena: za całą stronicę . . . . 18 zł. „ pół stronicy . . . . 10 „ „ ćwierć „ . . . . 6 „	

Podpisan.... oświadcza........, iż poddaje......... się warunkom zawartym w programu Powszechnej Wystawy Krajowej we Lwowie r. 1894 i umieszczonych na odwrotnej stronicy „przepisach dla wystawców“, i godzi się na wszystkie przepisy i rozporządzenia Dyrekcyi tejże Wystawy.

Podpisan.... zrzeka......... się zwrotu wpłaconej kwoty za miejsce na Wystawie, w razie nie użycia wyznaczonej przez Dyrekcyę przestrzeni, obowiązuj......... się uiścić resztę należytości za zająć się mające miejsce natychmiast po zatwierdzeniu niniejszej deklaracyi przez Dyrekcyę Wystawy.

Jako pierwszą połowę należytości za placowe dołącza się: .... *zł.* .... *ct.*

(Własnoręczny podpis wystawcy):

Przedmioty zapisane w niniejszem zgłoszeniu, przyjęte będą na Wystawę za okazaniem tego zgłoszenia pod warunkami powyżej podanemi

....

Lwów dnia .... *189*....

DYREKCYA WYSTAWY:

Sekretarz: *Dyrektor*

Dokładnie wypełnione zgłoszenia (deklaracye) **wnieść należy w dwu równobrzmiących egzemplarzach** do Dyrekcyi Powszechnej Wystawy Krajowej, Lwów: ul. Jagiellońska l. 15 najdalej **do 1. stycznia 1894 r.**

Wyciąg z Programu.

§. 1. Wystawa zostanie urządzoną w Parku Stryjskim (park Kilińskiego). Otwarcie jej nastąpi w dniu 1. czerwca, zamknięcie w dniu 1. względnie 15. października 1894.

§. 2. Wystawa dzielić się będzie na następujące grupy:

Grupa I. Rolnictwo etc.
„ II. Konie.
„ III. Bydło, owce, trzoda chlewna, drób.
„ IV. Ogrodnictwo, pszczelnictwo etc.
„ V. Leśnictwo.
„ VI. Łowiectwo.
„ VII. Ryby.
„ VIII. Górnictwo, hutnictwo, kamieniarstwo.
„ IX. Nafta, asfalt, smary mineralne.
„ X. Wyroby młynarskie, gorzelniane, browarniane, cukrownicze, likiery, oleje roślinne.
„ XI. Konserwy roślinne, owocowe, mięsne etc.
„ XII. Przemysł domowy, szkoły zawodowe.
„ XIII. Przemysł keramiczny, rury wodociągowe, szkło, wyroby z marmuru etc.
„ XIV. Wyroby metalowe ślusarzy, kowali, zegarmistrzów, optyków, platerowane, galwanoplastyczne etc.
„ XV. Stolarstwo, ciesielstwo, bednarstwo, tokarstwo etc.
„ XVI. Przyrządy przewozowe i okazy lakiernictwa.
„ XVII. Przędza, tkaniny, farbiarstwo, krawiectwo, tapicerstwo, szmuklerstwo, powroźnictwo etc.
„ XVIII. Skóry, wyroby skórzane, ze sierci, szczeci i rogu.
„ XIX. Papiernictwo.
„ XX. Produkta chemiczne, nawozy sztuczne, świece, mydła etc. Aptekarstwo.
„ XXI. Maszyny.
„ XXII. Urządzenia elektrotechniczne.
„ XXIII. Przedmioty etnograficzne.
„ XXIV. Wytwory pracy kobiet.
„ XXV. Obrazy, rzeźby, zabytki starożytności.
„ XXVI. Architektura, budownictwo, pomieszkania, przemysł artystyczny.
„ XXVII. Muzyka, teatr.
„ XXVIII. Literatura, dziennikarstwo. Okazy sztuki reprodukcyjnej, drukarstwo, litografia i giserstwo.
„ XXIX. Szkolnictwo.
„ XXX. Gimnastyka, pożarnictwo.
„ XXXI. Szpitale, zakłady dobroczynne, ubezpieczeń od wypadków, urządzenia miejskie etc.
Grupa XXXII. Urządzenia komunikacyjne.
„ XXXIII. Banki, kasy oszczędności etc.
„ XXXIV. Zbiór patentów na wynalazki, uzyskanych przez Polaków.

§. 6. O przyjęciu lub odrzuceniu deklaracyi, a względnie przedmiotu przez nią zgłoszonego, oraz o wyznaczeniu miejsca i jego rozmiarach orzeka Dyrekcya na wniosek Wydziału instalacyjnego i delegatów odnośnych sekcyj Komitetu (Vorjury).

Powodów swego orzeczenia nie jest Dyrekcya obowiązaną zgłaszającemu się wyłuszczać.

§. 7. Po upływie terminu zgłoszeń, przeszle Dyrekcya o ile możności jak najrychlej zgłaszającemu się swe orzeczenie, dołączając doń jeden egzemplarz deklaracyi, zaopatrzony podpisem Dyrektora Wystawy.

§. 8. Wystawy zbiorowe (stowarzyszeń, spółek i t. d.) są dopuszczalne, musi jednakże być w nich zachowanym przepisany dla całej Wystawy podział na grupy.

§. 9. Termina i programy specyalne wystaw czasowych, jako to: zwierząt, owoców, warzyw, roślin okopowych i chmielu, będą oddzielnie wydane.

§. 13. **Opłatę za miejsce na Wystawie uiszcza się w dwóch ratach, t. j. pierwszą połowę przy zgłoszeniu, drugą połowę zaś najdalej w dni czternaście po zatwierdzeniu deklaracyi.**

W razie nieprzyjęcia zgłoszenia, będzie zgłaszającemu się uiszczona połowa opłaty natychmiast zwróconą.

§. 14. W zakresie dawnych grup, na podstawie sekcyj Komitetu głównego, utworzonym zostanie międzynarodowy dział Wystawy, dla którego wydany będzie oddzielny regulamin.

§. 15. Z Wystawą będzie połączona loterya, a przedmioty do wylosowania będą zakupione przeważnie z pomiędzy przedmiotów na Wystawę przysłanych.

§. 18. Przedmioty, umieszczone na Wystawie, o ile nie są z góry od konkursu wykluczone, oceni komitet sędziów i przyzna najlepszym nagrody.

Nagrody stanowić będą: dyplomy honorowe, medale złote, srebrne, brązowe (Komitetu Wystawy, rządowe, krajowe, Towarzystw gospodarskich itd.), listy uznania i nagrody pieniężne.

Osobno przyznawane będą nagrody współpracownikom i pomocnikom rękodzielniczym za wzorowe wykonanie przedmiotów wystawowych.

Wyciąg z przepisów dla wystawców.

1. **Instalacya.** Sposób ustawienia i ozdobienia wystawionych przedmiotów, wyjąwszy pawilony prywatne, zależy w ostatniej instancyi od orzeczenia Dyrekcyi i do zarządzeń tejże należy się bezwarunkowo stósować.

Wystawcy dostarczyć mają wszelkich potrzebnych im urządzeń: szafek, gablot, draperyj, nakryć i t. p.

Dyrekcya rozeszle między wystawców wzory szaf, gablot i stołów różnej ceny i wielkości, jakie są do urządzenia Wystawy pożądane i na wezwanie Wystawcy postara się o przedsiębiorców, podejmujących się takich urządzeń.

Wyjąwszy pawilony i Wystawy zbiorowe, gdzie urządzenie Wystawy jest do woli wystawców pozostawione, można pod ścianami używać jedynie stołów przez Dyrekcyę urządzonych i obitych, a to po 3 złr. w. a. od metra bieżącego.

2. **Maszynom,** które mają być w ruchu utrzymane, dostarczoną będzie siła poruszająca w miarę wydatności przeznaczonych do tego motorów, a to za zwrotem kosztów przez wystawcę, na podstawie specyalnej umowy.

3. **Płody rolne i leśne** dostawione być mają w takiej ilości, lub w takiej wielkości, aby jakość ich i wartość dokładnie ocenić się dała.

5. **Napoje** wszelkiego rodzaju nadsyłane być mają co najmniej w dwóch butelkach, z których każda ma być należycie zakorkowana i zasmółkowana lub opieczętowana, a nadto zaopatrzona etykietą, oznaczającą rodzaj napoju i rok pochodzenia.

6. **Kwasy gryzące,** oleje lotne, wyskoki, etery i w ogóle wszystkie materyały łatwo zapalne, mają być jako takie oznaczone i dopuszczone będą na Wystawę tylko w mocnych i szczelnie zamkniętych naczyniach.

7. **Przesyłka przedmiotów.** Przedmioty wystawowe mają być przesyłane franco na miejsce wystawy pod adresem: „Dyrekcya powszechnej Wystawy krajowej we Lwowie“, z wyraźnym napisem: „przedmiot Wystawy“ i dokładnem podaniem adresu wystawcy. Kartki z temi napisami będą wystawcom bezpłatnie przez biuro Wystawy dostarczane.

Każda posyłka ma być zaopatrzona w dwa certyfikaty, wystawione na blankietach, których biuro Wystawy dostarczy.

Leży to w interesie wystawców, ażeby do przesyłki używano dobrych pak i przedmioty w nich dobrze opakowano. Na wierzchu w pace powinna się znajdować kartka z pouczeniem, jak przedmioty w niej uporządkowane i jak mają być wypakowane.

8. **Koszta przewozu,** wypakowania, zniesienia na miejsce, ustawienia i odebrania przedmiotów Wystawy, ponoszą sami wystawcy.

Wystawcy korzystają wszakże z ulg i opustów taryfowych na kolejach, ze zniżeń lub uwolnień od opłat akcyzowych i t. d., o ile takowe przedmiotom na Wystawę przeznaczonym będą przyznane.

9. **Przyjmowanie przedmiotów** na placu Wystawy rozpocznie się z dniem 1. marca 1894 i trwać będzie do końca kwietnia tegoż roku.

Przedmioty wymagające podmurowań i dłuższego montowania, winne już w dniu 1. marca być na miejscu.

Do 15. maja 1894 muszą być wszystkie przedmioty Wystawy rozpakowane i ustawione. Miejscem, któreby do tego czasu wystawca nie zajął, wolno będzie Dyrekcyi inaczej rozporządzić, a wystawca traci nabyte prawo i uiszczoną za nie opłatę.

Gdyby przy urządzeniu Wystawy nie chciał się wystawca do wskazówek Dyrekcyi stósować, wolno będzie Dyrekcyi roboty dotyczące na koszt wystawcy zarządzić lub przyspieszyć, a względnie wystawcę i jego przedmioty z Wystawy wykluczyć

Przyjęcie przedmiotów na Wystawę, jakoteż wydanie ich po zamknięciu Wystawy, może nastąpić tylko za okazaniem potwierdzonego egzemplarza deklaracyi.

Przedmioty nie przyjęte na Wystawę, mają być natychmiast odebrane; w razie przeciwnym oddane będą upoważnionemu do tego ajentowi (spedytorowi) Wystawy.

12. **Zdjęcia** przedmiotów Wystawy za pomocą rysunku, fotografii lub innego sposobu reprodukcyi, są tylko za zgodą wystawcy i zezwoleniem Dyrektora dopuszczalne.

13. **Sprzedaż przedmiotów.** Przedmioty przysłane na Wystawę muszą tam aż do końca trwania Wystawy pozostać.

Przedmioty przeznaczone na sprzedaż, winny być zaopatrzone kartką z wyrażeniem ceny i napisem „na sprzedaż“.

Przy zakupnie przedmiotów na loteryę służy Dyrekcyi Wystawy pierwszeństwo przed prywatnymi nabywcami.

Wyjątkowo tylko może Dyrektor Wystawy zezwolić, aby drobniejsze zakupione przedmioty, jeszcze w ciągu trwania Wystawy nabywcom były wydane, pod tym wszakże warunkiem, iż w miejsce zabranego przedmiotu, zostanie o ile możności inny egzemplarz tego przedmiotu na wystawę dostarczony.

14. **Karty wstępu.** Każdy wystawca, który co najmniej 16 zł. tytułem placowego uiścił, lub na podstawie niniejszego programu od opłaty uwolnionym został, a w razie konieczności zastępca tegoż, otrzyma wolną kartę, do której dostarczyć ma swą fotografię. Karta taka jest tylko dla niego ważną i zapewnia mu wolny wstęp na Wystawę przez cały czas jej trwania.

Personal wystawców, zredukowany do jak najniezbędniejszej liczby, a mający utrzymać w porządku wystawione przedmioty, obsługiwać maszyny i t. p. będzie miał także wolny wstęp na Wystawę.

16. **Zamknięcie Wystawy.** Po zamknięciu Wystawy ma każdy wystawca do dni czternastu przedmioty swe zabrać i pawilony uprzątnąć. Zapakowanie i odsyłka przedmiotów może na żądanie wystawcy i na koszt jego przez upoważnionego w tym celu ajenta (spedytora) Wystawy być uskutecznioną.

Przedmioty wystawowe, co do których w przeciągu czterech tygodni od zamknięcia Wystawy nie nastąpi żadna ze strony wystawcy dyspozycya, zostaną po bezskutecznym upływie terminowego pisemnego upomnienia na rzecz funduszu Wystawy sprzedane.

17. **Spory i zażalenia.** Wszelkie spory i zażalenia, o ile do tego Komitet wykonawczy nie jest powołanym, rozstrzyga nieodwołalnie Dyrektor Wystawy. Należy ją wnosić ustnie lub pisemnie do biura Wystawy.

Drukiem Pillera i Spółki we Lwowie

43

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA
we Lwowie r. 1894
pod protektoratem Najmiłościwszego Cesarza i Króla
Franciszka Józefa I.

PROGRAM
działu rolniczego na Powszechnej Wystawie krajowej
we Lwowie 1894.

(Grupa I.)

a) Organizacya rolnictwa, statystyka, rachunkowość i literatura rolnicza.

(Przewodniczący subkomitetu: **dr. Józef Ekielski**, referent: **dr. Stefan Pawlik**).

1) Opisy urządzeń gospodarskich, zarówno włościańskich jak i dworskich, z dołączeniem map, wykazów posiadłości, opisów inwentaryalnych i oszacowań gruntów, budynków, zwierząt i narzędzi gospodarskich.

2) Książki gospodarskie, a w szczególności: książka dyspozycyjna, dziennik robocizny własnej i najętej, rejestr gospodarski, raport tygodniowy, rejestr wydoju i ocielenia krów.

3) Książki rachunkowe w gospodarstwie używane, a w szczególności: Dziennik kasowy, memoryał kredytowy, księga główna i kategorniki, wzory bilansu, zamknięcia rachunków i wzory relacyjne zarządów podwładnych.

4) Organizacya służby gospodarskiej, wykazy urzędników i sług stałych oraz czasowo przynajmowanych.

5) Wykazy porównawcze i grafikony z dowolnego szeregu lat, tyczące się wyników gospodarczych, a w szczególności: obszaru użytego pod uprawę produktów targowych i pastewnych, plenności produktów i zbioru sianokosów, własnych kosztów produkcyi każdego gatunku zboża i siana, stanu służby gospodarczej, stanu inwentarza żywego, tak sił zaprzęgowych jak i pożytkowych, cen zbytu.

6) Statystyczne wykazy i grafikony z zakresu rolnictwa w całym kraju.

7) Wzory najstosowniejszych książek rachunkowych dla gospodarstw dworskich i włościańskich.

8) Pisma peryodyczne z wszystkich działów rolnictwa.

9) Wzorowe biblioteczki rolnicze w języku polskim i w językach obcych tak dla rolnika większego jak i małego.

---

b) Rolnictwo specyalne, ziemiopłody i nawozy.

(Przewodniczący subkomitetu: **Tomasz Rylski**, referent **Henryk Potworowski**).

I. Gleba i ziemiopłody.

A. (Bez premiowania).

1) Rysunki kolorowane, przedstawiające przekrój gleby i podglebia z podaniem grubości warstwy ziemi i krótkiego opisu fizykalnych jej własności i chemicznego składu.

B. (Z premiowaniem)

2) Wszelkie ziemiopłody, z których wystawca ma dostarczyć:

a) w grupie roślin mącznych 10 kilogramów ziarna i o ile możności około 100 kłosów z słomą i korzeniem z tego samego gatunku zboża, względnie 20 szulek kukurydzy;

b) w grupie roślin strączkowych 10 kilogramów ziarna i około 100 pojedynczych roślin, obsadzonych strączkami;

c) w grupie roślin olejnych 10 kilogramów, ziarna i około 50 pojedynczych roślin z ziarnem.

d) w grupie lnu i konopi po 10 kilogramów ziarna, i po 5 kilogramów włókna surowego i czesanego;

e) w grupie roślin pastewnych po klgr. nasienia traw a po 5 klgr. koniczyn i lucerny, tudzież, o ile możności pojedyncze rośliny; (Przy wszystkich tych rodzajach ziemiopłodów pożądane są okazy całych roślin z korzeniami wypłukanemi).

f) w grupie roślin okopowych po 20 kilogramów głąbi z podaniem ilości plonu z morga i zawartości krochmalu w kartoflach, a cukru w burakach cukrowych.

3) Ilość i sposób wystawienia uprawianych w rolnictwie roślin handlowych (malwa, cykorya i t. p.) pozostawia się wystawcy; ekspozycya tytoniu, w roślinach żywych, suszonych i rozmaitych przetworach, nastąpi w porozumieniu z c. k. władzami skarbowemi.

4) Łącznie z ziemiopłodami wystawione będą rozmaite sposoby przechowywania (suszenia, prasowania, kiszenia) roślin pa-

stewnych i okopowych, jużto w naturze, jużto w modelach, rysynkach, fotografiach i t. p.

Nad ziemiopłodami jednej miejscowości, pożądanem jest umieszczenie tablicy z treściwym opisem gleby, na której one wyprodukowane zostały, oraz objaśnienie, czy na świeżym nawozie i w jakich w ogóle warunkach je uprawiano.

II Narzędzia i machiny rolnicze.

1) Wystawa obejmuje wszystkie narzędzia i machiny, używane lub użyć się dające w gospodarstwie wiejskiem. Dopuszczane będą także wyroby pozakrajowe.

2) Przy ustawianiu machin winni wystawcy stosować się do poleceń Dyrektora Wystawy.

3) Machiny poruszane motorami mogą być w ruch puszczane, jeżeli jednak w czasie ruchu mają pracować, potrzeba na to uzyskać pozwolenie Dyrektora Wystawy.

4) Dyrektor Wystawy ma prawo puszczenie w ruch machiny ograniczyć lub zakazać.

5) Jeden i ten sam wystawca może machiny i narzędzia pewnej konstrukcyi i wielkości wystawiać tylko w jednym egzemplarzu. Wyjątki w tym względzie są za zezwoleniem Dyrektora Wystawy dopuszczalne. Zezwolenie jego jest i w tym wypadku potrzebne, jeżeli maszyny i narzędzia mają być poza placem Wystawy próbowane.

6) Do oceniania maszyn i narzędzi rolniczych powołaną będzie mięszana komisya sędziów, złożona w części z jurorów, wybranych przez sekcyę I., w części zaś z jurorów, wybranych przez sekcyę XVII głównego Komitetu wystawy.

7) Konkurencya i premiowanie nastąpi osobno w dziale wyrobów krajowych, i osobno w dziale wyrobów pozakrajowych.

III. Nawozy sztuczne.

1) Wystawa obejmuje wszystkie nawozy sztuczne jakiegokolwiekbądź gatunku, oraz okazy surowego produktu, z którego nawóz jest wyrabiany, w różnych fazach fabrykacyi.

2) Wystawca winien z każdego gatunku nawozów sztucznych nadesłać co najmniej 2 decymetry sześcienne.

3) Do każdego gatunku ma być dodany rozbiór chemiczny, przez stacyę doświadczalną potwierdzony, z podaniem ceny za 10.000 klgr. tegoż nawozu loco Lwów lub Kraków.

4) Do ocenienia nawozów powołaną będzie mieszana komisya sędziów, złożona w części z jurorów, wybranych przez sekcyę I., w części zaś z jurorów, wybranych przez sekcyę XVI. głównego Komitetu wystawy.

---

c) Melioracye rolne i inżynierya wiejska.

(Przewodniczący subkomitetu: **Władysław ks. Sapieha**, referent: **Andrzej Kędzior**).

I. Melioracye rolne.

A. *Melioracye pierwszorzędne.*

1) Karty przeglądowe Galicyi:

a) hydrograficzna z uwidocznieniem rzek spławnych i regulowanych, oraz większych melioracyj korzystających z państwowego funduszu melioracyjnego;

b) geologiczna;

c) zalesienia;

d) izohyetyczna.

2) Projekty regulacyi rzek, wraz z obwałowaniem i zabudowaniem potoków górskich, tudzież większych melioracyj wykonywanych siłami zbiorowemi. — Operaty konkurencyjne i statuty spółek wodnych.

3) Plany wykonanych melioracyj pierwszorzędnych (operaty wykonawcze).

4) Publikacye hydrograficzne (ombrometryczne, wodoskazowe, hydrometryczne i t. d.).

B. *Melioracye lokalne.*

1) Karta przeglądowa Galicyi z uwidocznieniem melioracyj lokalnych, zaprojektowanych i wykonanych (osuszenia rowami i drenami, tudzież nawodnienia).

2) Plany i kosztorysy wykonanych melioracyj lokalnych (osuszenia rowami i drenami, nawodnienia i kultury torfowisk) wraz ze studyami pedologicznemi. Wykazy rentowności tych melioracyj i korzyści gospodarskich, mianowicie: polepszenia fizykalnych i chemicznych własności gleby, powiększenia czasu wegetacyi (wskutek możliwości wcześniejszej uprawy wiosennej), podwyższe-

nia dochodu, umożliwienia nowych kultur i t. d. Przy drenowaniu, nawodnieniu i kulturze torfowisk byłaby także pożądaną wystawa okazów wegetacyi z gruntów tej samej jakości nie ulepszonych i ulepszonych.

3) Przyrządy do wyrobu rurek drenowych (prasy, malaksery i t. p.); typy (plany i modele) suszarń i pieców do wypalania drenów; okazy drenów wraz z okazami gliny i jej składników mechanicznych (miału i piasku); narzędzia używane przy drenowaniu pól i nawodnieniu łąk (łopaty, topory, haki do układania rurek, taczki i t. p.).

4) Wykonany na placu wystawy system nawodnienia zalewowego, stokowego i grzbietowego (jeżeli będzie do dyspozycyi odpowiednia ilość wody) oraz jeden system drenów z uwidocznieniem połączenia i kilku rodzajów wylotów.

5) Wystawa krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych (prace uczniów, wzory i modele).

II. Komasacya gruntów.

Operaty komasacyjne, mianowicie: porównawcze przedstawienia sytuacyi gruntów przed i po komasacyi z uwidocznieniem sieci dróg i rowów, wyniki bonitacyi, zestawienie kosztów komasacyi, wykazy korzyści przeprowadzonych komasacyj i t. p.

III. Budownictwo wiejskie.

1) Typy (plany i modele) wzorowych budynków i urządzeń gospodarskich (domów dla czeladzi, stajen, chlewów, gnojarni, stodół szpichlerzy, szop, wiatraków i motorów wodnych, wodociągów gospodarczych, cystern i studzien i t. p.)

2) Konstrukcye i materyały odpowiednie dla budynków gospodarskich.

IV. Przyrządy geodetyczne.

Instrumenty i przybory miernicze, niwelacyjne, hydrometryczne i meteorologiczne. Przyrządy reprodukcyjne (do kopiowania planów, fotografowania objektów i t. p.).

V. Kultura i eksploatacya torfów.

A. *Kultura torfowa.*

1. Plany osuszania torfowisk na łąki; plany kultur; nawodnianie; grafikony przedstawiające działanie kultur; analizy torfo-

wisk przed założeniem kultur pod względem chemicznego składu gleby i podglebia, analizy botaniczne.

2) Sprawozdania z działania osuszeń i nawodnień; sprawozdania z kultur i stacyj doświadczalnych; okazy ziem torfowych przed kulturą i po kilkuletniej kulturze; okazy roślinności żywej wraz z ziemią przed kulturą i takież po kulturze; okazy działania sztucznych nawozów; okazy produkowanych na kulturach zbóż, słomy i ziarna, z podaniem ilości, jakości i wagi z hektara; okazy innych uprawianych roślin.

3) Narzędzia używane przy kulturze torfów.

4) Literatura torfowa.

B. *Eksploatacya torfów.*

1) Projekta eksploatacyi na opał i ściółkę; badania wstępne, niwelacye i sondy, okazy sond; analizy chemiczne i badania co do zmiany fizykalnych własności torfu; okazy badanych torfów; badania botaniczne roślinności ostatniej i zaginionej w różnych głębokościach.

2) Projekta i rysunki różnych sposobów dobywania i przerabiania torfów w kraju; takież same projekta i okazy eksploatacyi i przeróbek torfów zagraniczne; machiny i narzędzia, służące do eksploatacyi torfu, w rysunkach i okazach.

---

d) Mleczarstwo.

(Przewodniczący subkomitetu: **Bolesław Augustynowicz**, referent: **Ursyn Wareg-Massalski**).

§. 1.

Wystawa mleczarska ma dać nietylko dokładny obraz obecnego stanu mleczarstwa w kraju, ale także podać sposobność zapoznania się z racyonalnem obchodzeniem się z mlekiem i ze sposobami wyrobu produktów mleczarskich, jak niemniej z najodpowiedniejszymi do tego przyrządami i urządzeniami.

§. 2.

Wystawa mleczarska dzieli się na dwa oddziały, mianowicie:

I. Oddział: stała wystawa mleczarska, trwająca przez cały czas Wystawy powszechnej.

II. Oddział: Czasowa wystawa mleczarska, która odbędzie się równocześnie z czasową wystawą bydła.

§. 3.

I. Stała wystawa obejmuje:

1) Wszelkie maszyny i przyrządy mleczarskie, wliczając tu motory specyalnie w zakładach mleczarskich używane;

2) Instrumenta i przyrządy do badania i kontroli mleka i produktów mleczarskich (masła i séra) służące.

3) Wzory i plany urządzeń mleczarni różnych kategoryi (gospodarskich, zbiorowych i t. p.).

4) Materyały pomocnicze do wyrobu produktów mleczarskich używane (podpuszczka, farba, sól i t. p.).

5) Produkta z mleka nieulegające zepsuciu (konserwy mleka, cukier mleczny i t. p.).

6) Sposoby opakowania produktów mleczarskich (głównie zaś masła i serów) dla handlu wewnętrznego i eksportu.

§. 4.

II. Wystawa czasowa obejmuje:

1. Mleko:

a) Mleko krowie: świeże mleko (pełne i zbierane), śmietanka, śmietana; mleko i śmietana zakwaszone; mleko sterylizowane, kondensowane; kefir.

b) Mleko owcze i kozie; żętyca.

2. Masło:

a) Masło świeże stołowe:

α) ze słodkiej śmietanki,

β) ze śmietany zakwaszonej;

b) Masło kuchenne (solone),

c) Masło topione,

d) Masło serwatkowe.

3. Séry:

1. Sery niefermentowane: z mleka zbieranego (faskowe i w plaskankach) i z mleka niezbieranego;

a) miękkie: Limburskie (Schwarzenbergskie, Marienhoferskie Hagenberskie, Romatour, Fromage de Brie, Strachino, Gorgonzole).

b) twarde: Emmenthalskie (tłuste), Groyer (pół-tłuste), Parmezan, Edam'skie (kule).

§. 5.

Przedmioty wystawy mleczarskiej stałej (I-go oddziału) pochodzić mogą z obcych krajów.

§. 6.

Przedmioty wystawy mleczarskiej czasowej (II-go oddziału) pochodzić muszą tylko z Galicyi i od gospodarzy Polaków w krajach przyległych.

Zgłoszenia (deklaracye) do wystawy mleczarskiej wnosić należy do komitetu Wystawy we Lwowie na blankietach drukowanych, których komitet zgłaszającym się bezpłatnie dostarczy, a to:

1) Do wystawy stałej (oddziału I.), najdalej do dnia 1 marca 1894;

2) Do wystawy czasowej (oddziału II) najdalej do dnia 1 czerwca 1894.

§. 7.

Przedmioty przyjęte do oddziału I. wystawy mleczarskiej, muszą być dostawiane na plac wystawy najpóźniej do dnia 1 maja 1894.

Mleko i wszelkie produkta mleczarskie, przyjęte na wystawę czasową (do działu II) muszą być dostawiane na plac wystawy najpóźniej w przeddzień otwarcia tejże.

§. 8.

Mleko i wyroby z mleka wystawione być mają w następujących ilościach:

Mleko	5 litrów
Śmietana lub śmietanka	2 litry
Mleko sterylizowane, kondensowane i kefir, w naczyniach lub flaszkach używanych w handlu po .	2 sztuki
Masło świeże stołowe	2 kilgr.
Masło kuchenne solone i	
Masło topione po	10 kilgr.
Serki małe, ważące mniej niż pół kilogr. sztuka, po .	10 sztuk
Sery małe wagi od pół do 2 kilogr. po . .	5 sztuk
Sery wagi od 2—10 kilgr.	2 sztuki
Sery większe w pojedynczych okazach.	

§. 9.

Tak masło jak i sery na wystawę dane, powinny być tak opakowane, jak zwykle w handel oddawane bywają.

§. 10.

Serki i sery małe, tudzież masło stołowe, powinny być nakryte szklannemi kloszami.

§. 11.

Mleko, śmietana i śmietanka, tudzież masło stołowe i sery miękkie, mogą być przez wystawców co dzień na świeże zamieniane.

§. 12.

Do oceny i premiowania przedmiotów wystawionych, powołane zostaną osobne komisye sędziów, których nazwiska ogłaszane będą w swoim czasie — osobna dla przyrządów mleczarskich, osobna zaś do mleka i produktów mleczarskich.

§. 13.

Ocenianie mleka i produktów mleczarskich przez jury odbędzie się w pierwszym dniu otwarcia Wystawy czasowej.

§. 14.

Podczas trwania wystawy czasowej mleczarskiej, będzie dana interesantom możność zapoznać się z krajowemi wyrobami mleczarskiemi, w bufecie wystawowym.

§. 15.

Próby i demonstracye, z użyciem maszyn i narzędzi tudzież instrumentów mleczarskich, objaśniane przez ludzi fachowych, odbywać się będą codziennie podczas wystawy czasowej, w godzinach podanych przez Dyrekcyę do wiadomości publicznej.

---

e) Kółka rolnicze.

(Przewodniczący subkomitetu: **Bolesław Augustynowicz**, referent **dr. Bronisław Dulęba**).

Wystawa kółek rolniczych ma być wiernym obrazem działalności instytucyi Kółek rolniczych i obejmować ma, o ile można wszystko to, co dla ludu podjęły i przeprowadziły Kółka rolnicze, zarazem przedstawić wytyczną na przyszłość, a więc to, co dla oświaty, moralności i dobrobytu włościan zdziałać należy.

Stosownie do ziszczonego już programu Towarzystwa Kółek rolniczych, wystawa przedstawiać ma te urządzenia, które naturalnym są wynikiem działalności Kółek rolniczych, jak czytelnie, biblioteki, kasy Kółek rolniczych, sklepiki i gospody chrześciańskie, tudzież wyniki osiągnięte w zakresie gospodarstwa rolnego i przemysłu domowego.

W szczególności wystawa zawierać będzie:

1) Urządzenie czytelni czynnej z wszystkiemi czasopismami ludowemi i innemi pismami, jakie Kółkom rolniczym są polecane. W czytelni znajdować się będzie biblioteka, z pomieszczeniem w niej wydawnictw ludowych i innych książek, zwykle w kółkach rolniczych czytywanych. Nadto wystawione tu być mają wzory księgi uchwał i spisu czasopism i książek bibliotecznych, tudzież wzory książek rachunkowych, o ile dotyczą kas przez Kółka rolnicze prowadzonych, wreszcie odnośne księgi i statystyczne wykazy przez Kółka rolnicze nadesłane.

2) Urządzenie sklepiku wedle wzoru z Kółek rolniczych z osobnym magazynikiem na naftę. Zarazem będą tu wystawione wzory książek handlowych, oraz adresy i cenniki firm handlowych, przez kółka rolnicze polecanych.

3) Urządzenie gospody chrześciańskiej.

4) Wystawa map Kółek rolniczych, statutów, instrukcyi, regulaminów, wykazów graficznych i statystycznych fotografii i planów budynków Kółek rolniczych, pochodzących od Zarządu głównego, Zarządów powiatowych, Zarządów Kółek rolniczych, Związków handlowych i Towarzystw pokrewnych.

5) Wzory maszyn i narzędzi rolniczych, jakie Kółka rolnicze używają i sprowadzają.

6) Wzory narzędzi i przyborów używanych przez ochotnicze straże pożarne kółek rolniczych.

7) Próbki nasion zbożowych, pastewnych i ogrodowych, tudzież nawozów sztucznych, przez Kółka rolnicze sprowadzanych.

8) Wystawa ziemiopłodów, wyprodukowanych przez członków Kółek rolniczych w ziarnie, kłosach, strączkach, szulkach i liściach, oraz roślin okopowych i pastewnych. wreszcie jarzyn i owoców.

9) Szkółka ogrodniczo-sadownicza.

10) Wyroby przemysłu domowego, przez członków Kółek rolniczych wystawione.

11. Plany i modele budynków gospodarskich i odnośne części składowe tychże, służące za wzór członkom Kółek rolniczych.

12) Urządzenie wzorowej gnojarni.

Wzory uli, używanych przez członków Kółek rolniczych.

---

f) Szkoły rolnicze.

(Przewodniczący subkomitetu: **Tadeusz Langie**, referent: **dr. Jan Pawlikowski**).

A. Do działu tego należą krajowe szkoły rolnicze wszystkich stopni, niemniej szkoły zajmujące się tylko pewnemi gałęziami rolnictwa jak uprawa chmielu i lnu, dalej szkoła lasowa, ogrodnicza i gorzelnicza, ze względu na jej charakter rolniczy.

W Wystawie każdej szkoły mają być uwzględnione:

1) Organizacya szkoły, statut i przepisy organizacyjne, spis wykładów, warunki przyjęcia i t. d.

2) Stan i historya frekwencyi szkolnej w wykazach statystycznych i grafikonach.

3) Widoki i plany budynków szkolnych, oraz budynków i gruntów folwarcznych.

4) Celniejsze środki naukowe, przedstawienie obrazowe i graficzne urządzeń wewnętrznych, czynionych przez szkołę badań, doświadczeń naukowych, modele narzędzi i maszyn i t. p.

5) Plany, wykazy, księgi rachunkowe i regestra folwarku szkolnego, podobizny charakterystycznych sztuk inwentarza żywego, okazy płodów, oraz szczegóły zakładów przemysłowych (cegielnie, gorzelnie), będących w związku ze szkołą.

B. Łącznie z wystawą zakładów krajowych powyższej kategoryi ma być urządzoną międzynarodowa Wystawa środków naukowych dla szkół rolniczych.

Przewodniczący Sekcyi I.:
Hipolit Bohdan.

Dyrektor Wystawy:
Marchwicki.

Referent:
Tadeusz Langie.

Sekretarz jeneralny:
J. Starkel.

Z druk. i lit. Pillera i Sp. we Lwowie.

Wielmożny Panie!

Pismem z dnia -- L. -- wnieśliśmy zaszczyt upraszać Wpn. Pana o zajęcie się w charakterze delegata naszego Oddziału sprawami Wystawy krajowej, mianowicie jej działu rolniczego.
Obecnie przesyłamy instrukcyę dotyczącą czynności Wpn. Pana jako delegata.

1. Uwiadamiamy, że Oddział nasz zamówił dla siebie na Wystawie 10 metrów na stole, tudzież ścianę ponad tym stołem się znajdującą. Z tej całej przestrzeni mogą korzystać i wszyscy, którzy w zbiorowej wystawie Oddziału udział wziąć pragną. Koszta jakie za zamówioną przestrzeń poniesiemy, wraz z dekoracyą i jednolitemi etykietami, które dostarczone będą na miejscu przez Komitet Centralny Tow. gospodarskiego, wyniosą według zasięgniętych przez nas informacyi około 150 złr. (Stołowe samo wynosi 100 złr.). — Oddział nasz jednak funduszów własnych nie posiada i nie odważylibyśmy się nawet proponować zamożniejszym wystawcom aby na nasz koszt wystawiali. Dokładnie koszta nam nie są znane a Gdy jednak [illegible] z wystawcami byłby się porozumieć i wystawcy z pragną wziąć — jakie koszta poniesiemy, przyjmujemy na siebie wszystko ewentualnej dopłaty, i ustanawiamy minimalne ceny które nam wystawcy zwrócić winni. Za metr bieżący stołu liczymy przy wystawcach 10 złr., w co wlicza się już i wszelkie dostarczone przez Komitet i dekoracye, — za metr zaś kwadratowy za ścianę 2 złr. Na jednym —

brzeg

~~Wiadrzyn stołu~~ ~~miodu~~

medre ~~kandrabrugen na stole~~ pomieścić się może ~~[illegible]~~ około 10

10 kilowych ~~trzecich~~ z ziarnem, za wystawienie więc jednej ~~[illegible]~~

10 kilowej próbki ziarna ~~[illegible]~~ żądamy się 1 złr. ~~[illegible]~~ – Ile miejsca (około 1,00 m. kw.)

zajmą inne objekta Szanowny WPan sam obliczy i odpowiednią kwotę ściągnąć zechce, przytem żadnej wcześniej będziemy przedsyłki z powodu jakiejś małej niedokładności obliczenia, chodzi nam bowiem tylko o przybliżoną orientację w wartości kwadratów. Upraszamy też WPana od wystawców mniejszych ~~[illegible]~~ nie pobierać żadnej należytości, tylko wobec ciężkich warunków w jakich ostatnio ~~[illegible]~~ się w tym roku znajdują. ~~[illegible]~~ mamy obawę aby miejsce przez czas ~~[illegible]~~ zamówione ~~[illegible]~~ było za małe, nie ograniczamy Wgo. Pana co do ilości objektów ~~[illegible]~~ do przysłania, gdyż ~~[illegible]~~ jakiem miejscem rozporządzamy Szanowny WPan sam sobie z tego zda sprawę. Nie sądzimy jednak aby jednemu wystawcy więcej (niż) jak 1 metr ~~kwadratowy~~ na stole lub ~~[illegible]~~ metry ~~kwadratowe~~ (na ścianie) (bez względu na to wywieszony) w zbiorowej wystawie Oddziału przypadać wypadało.

2. Jakie przedmioty wystawione być mogą w zbiorowej wystawach Oddziałów ~~[illegible]~~ wyjaśnienia Okólnik Komitetu gal. Tow. pszczel. z 9 marca, (L. 397) który już WPan posiadali i który zresztą odzyskać można z kancelaryi naszego Oddziału. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Zakres tych przedmiotów jest dość szeroki, bo prócz ziarna i innych płodów rolniczych obejmuje też produkta przemysłów rolniczych, plany, ~~[illegible]~~ modele, rejestry, szkodniki roślinne i zwierzęce, etc., wogóle wszystko w rolnictwie miejscowe charakteryzować a rolnika obchodzić może! Zwracamy uwagę że wiele z tych przedmiotów – między innemi tablice, ~~[illegible]~~ etc. – może znaleźć pomieszczenie ~~[illegible]~~ [illegible] na ścianie! –

Co do produktów rolnych, te mogą być wystawione ~~[illegible]~~ albo od przeszłości dopiero z nowego zbioru, w sierpniu. Między zaznaczymy (że wiele)... jedne ze drugie, za co już nadmienię... opady ~~[illegible]~~ (do przypisu) się nie mieszą. Gdy wypadnie się spodziewać że zbiór ~~[illegible]~~ nowy lepszy będzie od poprzedniego ~~[illegible]~~

V Oprowiantowanie do dyspozycji 1 kilowego 40 kt., z wyłączeniem ~~[illegible]~~ [illegible] z kilowego 40 kt.,

wiekar

albo od przeszłości

powinny zwracać szczególną uwagę na ~~deklaracye~~ to aby deklarowano ~~[illegible]~~ przedmioty z pewnego zbioru, gdy jednak wypada mniej miejsca od przeznaczonego zapełnić, najodpowiedniejszym będzie ~~[illegible]~~ zażądać do wystawiania zamiast chociby licznego przedmiotu ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ z prawem zamiany na inny przedmiot zbiorowe. –

3. Co do sposobu deklarowania i przesyłki, to powołując się zresztą na przesłane Okólniki ~~[illegible]~~ Komitetu Centralnego gal. ~~[illegible]~~ Tow. Gosp. podajemy:

a/ Przesłane Wpanu blankiety deklaracyjne należy wypełnić w dwóch exemplarzach osobno każdego i przesłać pod adresem Komitetu Centr. gal. Tow. Gosp. ~~[illegible]~~ ~~do dyrekcyi Wystawy~~ (Gospodarskiego, Lwów, ul. Ossolińskich 15.) + Na jednej deklaracyi można uwzględnić kilku wystawców. – W rubryce „Rodzaj i wymiary żądanego miejsca" należy wypisać: „miejsce zamówione na zbiorową wystawę przemyskiego Oddziału Tow. gospodarskiego." – W ~~miejsc~~ rubryce: „za pomocą dostarczy", należy napisać „wszystko przez Oddział przemyski". – Jeśli ~~delegat zapewnię~~ ~~[illegible]~~ w jednej deklaracyi ~~[illegible]~~ uwzględniono kilku wystawców, to na miejscu „własnoręcznego podpisu wystawcy" należy podłożyć podpis własny (delegata) z dodatkiem „jako delegat Oddziału przemyskiego Tow. gospod."

b/ Najodpowiedniejszem będzie ~~[illegible]~~ aby Wpan jako delegat (w imieniu wszystkich przez siebie zgłoszonych) zajął się zwłaszcza sam wspólną wysyłką ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Wpana zgłoszonych, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ obliczywszy się z poszczególnymi przesyłki co do ~~[illegible]~~ jej kosztów. – ~~[illegible]~~ Jak przesyłkę opakować i wysłać ~~[illegible]~~ należy objaśnia „Instrukcya dla Wystawców" którą przesyłamy. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Wysyłka nastąpuje pod adresem ~~[illegible]~~ Komitetu Wystawy Krajowej we Lwowie przy [illegible] [illegible] ([illegible]) którą należy zaopatrzeć korespondencją od Komitetu Centralnego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, upoważniającą do ulg przejazdowych. Na przesyłce [illegible] napisać należy „Oddział przemyski ~~[illegible]~~ Wystawa ~~Rolnicza~~" pisze: jako delegat Oddziału

przemysłowego poważnej i niezawodnej, przedstawicieli
pod adresem ...... (dokładny adres właściwy) [illegible] odpowiednie zwracając
do przesyłki na Wystawę Krajową."
Na przesyłce zewnętrznie napisać należy ,,Oddział
przemysłu, Wystawa rolnicza."
Komitet Centralny Tow. gospod. należy powiadamiać
korespondencją o dokonanej wysyłce.—

c.) Ponieważ Komitet Centralny sam dostarczy
jednolitych słoików, naczyń i. t. p., przeto
dostarczone okazy ziarna i innych płodów należy
zapakować w jakiekolwiek odpowiedni worek
czy naczynie. Próbka zboża ma
wynosić 10 kg, nasienia koniczyny, lucerny i. t. p. 5 kg,
nasienia drzew 1 kg.

Wszelkie wydatki wysyłki [illegible] przedmiot, co przesłano, zwrot przesyłki po wystawie [illegible]

4.

Szczegółowy interesów naszych wystawców
przestrzegać i ewentualnie
miejsce zamówione na obszernej
wystawy nie przebrać mogli;
abyśmy wreszcie zachować ewidencję działania
pp. delegatów, niezbędnem jest aby Wpan
powiadamiał nas o tych wszystkich
czynnościach, o treści wysłanych przez się
i o dokonanych przy wszystkich deklaracji.
(t. j. zwroty potrzebne dla nas [illegible] wystawców [illegible]
(po należytem [illegible]) [illegible] deklaracji
pobierać należy) [illegible] Wpan [illegible]
zechce nam Wpan (przesłać [illegible]) po dokonaniu wysyłki.—

Odwołujemy się tedy do Obywatelskiej [illegible]
Wpana a z uwagi na interes krajowy w powodzeniu Wystawy
i z uwagi na dobro zawodowe rolnictwa i
i specjalnie naszej okolicy i naszego Oddziału
który [illegible] żywimy nadzieję, że Wpan dla dobra tego z całą siłą energią
przedsięwziąć zechce.
Rekomendujemy zaś przygodnie nasze pismo uprawnienia: Do jednania
wystawców na skali rolnictwa i w obrębie naszego Oddziału
w szczególności w [illegible] naszej okolicy — (zob. punkt 2 przedstawiony) a zarazem się przesyła

(w myśl punktu 3 niniejszej instrukcji)

deklaracyj* a ile możności i [illegible] wyrobek,

c) o [illegible] odbierania [illegible] od wystawców przez ich [illegible]

wyjątkowo [illegible] zwrotu placowego przez nas zaliczonego w myśl

ości w praktyce 1szym uchwalonej [illegible]

d) o zwrotnie się z nami w myśl punktu 4 [illegible] [illegible] nas o [illegible]

Ze względu zaś na krótki czas przypominamy potrzebę jak najpilniejszego załatwienia;

Okręg [illegible] 10 kwietnia 1894. Z Rady [illegible] Wydziału gal. [illegible]

[illegible]

wiceprezes.

[illegible] nadesłać [illegible] do 15 maja;

wszystkich przedmiotów które mają być wystawione od początku wystawy a nie od [illegible] terminu (podobnie nowego zbioru), nastąpić może najpóźniej do 15 maja;

Deklaracye zaś należy przesłać Komitetowi jak najprędzej; [illegible]

[illegible]

[illegible] mają [illegible]

[illegible]

L: 38. 58

Wielmożny Panie!

Pismem z dnia 27: lutego r.b. L: 25. mieliśmy zaszczyt upraszać Wielmożnego Pana o zajęcie się w charakterze delegata naszego sprawami działu rolniczego Wystawy Krajowej. – Obecnie przesyłamy instrukcyę dotyczącą odnośnych czynności Wielmożnego Pana.

1.) Uwiadamiamy, że Oddział nasz zamówił dla siebie na wystawie 10 metrów bieżących stołu (80 ctm: szerok:) wraz ścianą ponad tym stołem się znajdującą. – Z tej tedy przestrzeni mogą korzystać i wszyscy, którzy w zbiorowej wystawie Oddziału udział wziąć pragną. Koszta, jakie za zamówioną przestrzeń poniesiemy, wraz z dekoracyą, kaligrafowanemi napisami i woreczkami względnie naczyniami, które dostarczone będą na miejscu przez Komitet Centralny Towarzystwa gosp:, wynosić będą wedle zasięgniętych przez nas informacyi około 150 Zł. (Placowe samo wynosi 100 Zł.) Oddział nasz jednak funduszów własnych nieposiada i nie odważylibyśmy się nawet proponować zamożniejszym wystawcom, aby na nasz, zamiast na własny koszt wystawiali. – Gdy jednak dokładnie koszta nam nie są znane, a rachunek późniejszy z wystawcami byłby kłopotliwym i wystawcy z góry pragną wiedzieć jakie koszta poniosą, przeto przyjmujemy na siebie ryzyko ewentualnej dopłaty i ustanawiamy jak najniższe ceny, które nam wystawcy tytułem zwrotu uiścić winni. Za meter bieżący stołu liczymy więc Wystawcom 10 Zł., w co wlicza się już i woreczki (naczynia) dostarczone przez Komitet i dekoracyę, za metr zaś kwadratowy na ścianie 2 Zł. – Na jednym metrze bieżącym stołu pomieści się około 10 woreczków dziesięciokilowych z ziarnem, za wystawienie więc jednej 10 kilowej próbki ziarna żądamy 1 Zł. – Odpowiednio do tego za wystawienie 5 kilowej próbki żądamy 60 centów; 1 kilowej próbki 40 ct.

Ile zaś miejsca zajmą inne objekta, łatwo WPan sam obliczy i odpowiednią kwotę ściągnąć zechce, przyczem żadnych rościć nie będziemy pretensyi z powodu jakiejś małej niedokładności obliczenia, chodzi nam bowiem tylko o przybliżoną restytucyę własnych kosztów.

Upoważniamy też WPana od wystawców włościan nie pobierać żadnej należytości. –

Wobec ciężkich warunków, w jakich rolnicy w tym roku się znajdują, nie ma podobno obawy, aby miejsce przez nas zamówione

./.

nie wystarczyło, nie ograniczamy też Wgo Pana co do ilości objektów do przyjęcia, gdyż wiedząc jakiem miejscem rozporządzamy, łatwo Wy Pan sam sobie z tego zda sprawę. Nie sądzimy jednak, aby jednemu Wystawcy wiele więcej nad 1. metr bieżący stołu, lub 2. metry kwadratowe na ścianie, bez szczególnych powodów, w zbiorowej wystawie Oddziału przyzwalać wypadało.-

2.) Jakie przedmioty wystawione być mogą w zbiorowych wystawach Oddziałów wymienia okólnik Komitetu galic. Towarzystwa gosp: z 9 Marca L. 397, któryśmy już Wmu Panu przesłali i który zresztą można otrzymać w kancelaryi naszego Oddziału. Zakres tych przedmiotów jest dość szeroki, bo prócz ziarna i innych płodów rolniczych obejmuje też produkta przemysłów rolniczych, plany, modele, regestra, szkodniki roślinne i zwierzęce etc., w ogóle wszystko co rolnictwo miejscowe charakteryzować i rolnika obchodzić może. Zwracamy uwagę, że wiele z tych przedmiotów, między innemi także słoma, trawy etc. może znaleść pomieszczenie taniszym kosztem na ścianie. Co do produktów rolnych, to mogą być one wystawione albo od początku, albo dopiero z nowego zbioru, w Sierpniu. Można też zamienić w ciągu wystawy jedne na drugie, za co już naturalnie opłaty drugi raz się nie uiszcza. Gdy wypada się spodziewać, że zbiór nowy lepszy będzie od poprzedniego, prosimy zwracać szczególną uwagę na to, aby deklarowano produkta z przyszłego zbioru, gdy jednak wypada czemś miejsce od początku zapełnić, najstosowniej będzie zachęcać do wystawiania zrazu choćby lichszego produktu, z prawem zamiany na inny po zbiorze.-

3.) Co do sposobu deklarowania i przesyłki, to powołując się zresztą na przesłane okólniki Komitetu Centralnego, podajemy:

a.- Przesłane Wu Panu blankiety deklaracyjne należy wypełnić w dwóch exemplarzach równobrzmiących i przesłać pod adresem Komitetu Centralnego galic. Towarzystwa gosp; Lwów, ul. Ossolińskich L. 15. Na tej samej deklaracyi można wymienić kilku Wystawców.- W rubryce: „Rodzaj i wymiary żądanego miejsca", należy wypisać: „miejsce zamówione na zbiorową wystawę przemyskiego Oddziału Towarzystwa gospod." W rubryce: „za placowe dołącza się" należy napisać „uiścił już Oddział przemyski".- Jeśli w jednej deklaracyi wymieniono kilku Wystawców, to na miejscu „własnoręcznego podpisu wystawcy" położy podpis tamtejszy Pan Delegat z dodatkiem „jako Delegat Oddziału przemy-

./.

skiego Towarzystwa gospodarskiego".-

b)- Najodpowiedniej będzie aby WPan jako Delegat zająć się raczył sam wspólną wysyłką przedmiotów za pośrednictwem WPana zgłoszonych, obliczywszy się z korzystającymi z przesyłki co do kosztów.- Jak przesyłkę opakować i wysłać należy, objaśnia Instrukcya dla p.p. Wystawców którą posyłamy.- Wysyłka nastąpić ma pod adresem Komitetu Wystawy krajowej we Lwowie, przy użyciu druków upoważniających do ulg spedycyjnych, które też posyłamy, a których, gdyby zabrakło należy zażądać korespondentką od Komitetu Centralnego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie pisząc: „Jako Delegat Wystawy Oddziału Przemyskiego, proszę o niezwłoczne nadesłanie mi pod adresem ..... instrukcyi spedycyjnej i ... garniturów druków służących do przesyłki na Wystawę krajową".- Na przesyłce zewnątrz napisać należy: „Oddział Przemyski, Wystawa rolnicza".- Komitet Centralny Towarzystwa gospodarskiego należy uwiadomić korespondentką o dokonanej wysyłce.-

c) Ponieważ Komitet Centralny Tow: gosp: sam dostarczy jednolitych woreczków, naczyń i.t.p., przeto dotyczące okazy ziarna i innych płodów należy zapakować w jakikolwiek ordynarny worek czy naczynie. Należy tylko wyraźnie oznaczyć każden przedmiot, co przedstawia, z kąd pochodzi i kto jest wystawcą.- Próbka zboża ma wynosić 10 kilg:- nasienia buraków i koniczów 5 kilg:, traw 1. klg.

4) Abyśmy interesów naszych wystawców przestrzegać i ewentualnie miejsce zamówione na zbiorową wystawę uzupełnić mogli, abyśmy wreszcie zachowali ewidencyę działania p.p. Delegatów, niezbędnem jest, aby WPan uwiadamiał nas o toku i wyniku swych czynności, o treści wysłanych przez się Deklaracyi i o dokonanych już wysyłkach. Należytości, t.j. zwroty pobrane dla nas w myśl punktu 1. niniejszego pisma od wystawców, które to należytości z góry pobrać należy, zechce nam WPan przesłać równocześnie z uwiadomieniem nas o wysyłce.-

Odwołujemy się tedy do obywatelskiej gorliwości WPana a z uwagi na interes jaki ma kraj w powodzeniu wystawy

/.

i z uwagi na honor zarówno rolnictwa krajowego jak i spe-cyalnie naszej okolicy i naszego Oddziału gospodarskiego, żywimy silną nadzieję, że Wielmożny Pan do dzieła tego z całą energią ręki przyłożyć zechce. –

Reasumując zaś powyższe nasze pismo upraszamy: a) o je-dnanie wystawców w dziale rolnictwa w obrębie naszego Oddziału a w szczególności w bliższej siebie okolicy (zob. 2gi punkt powyż:) b) o zajęcie się przesyłką deklaracyj a ile możności i zbiorowych wysyłek (w myśl punktu 3. niniejszej instrukcyi); c) o odbieranie od wystawców przez się zjednanych zwrotu kosztów wystawowych przez nas zaliczonych, w wysokości w punkcie 1ym niniejszego pisma określonej; d) o znoszenie się z nami w myśl punktu 4. tego pisma.

Ze względu zaś na krótkość czasu prosimy o jaknaj-spieszniejsze działanie; wysyłka tych przedmiotów, które mają być wystawione od początku wystawy, a nie od Sierpniowego dopiero terminu, nastąpić musi najpóźniej do 15. Maja; deklaracye zaś należy przesłać Komitetowi centralnemu Towarzystwa gosp. przedtem i to jaknajwcześniej. –

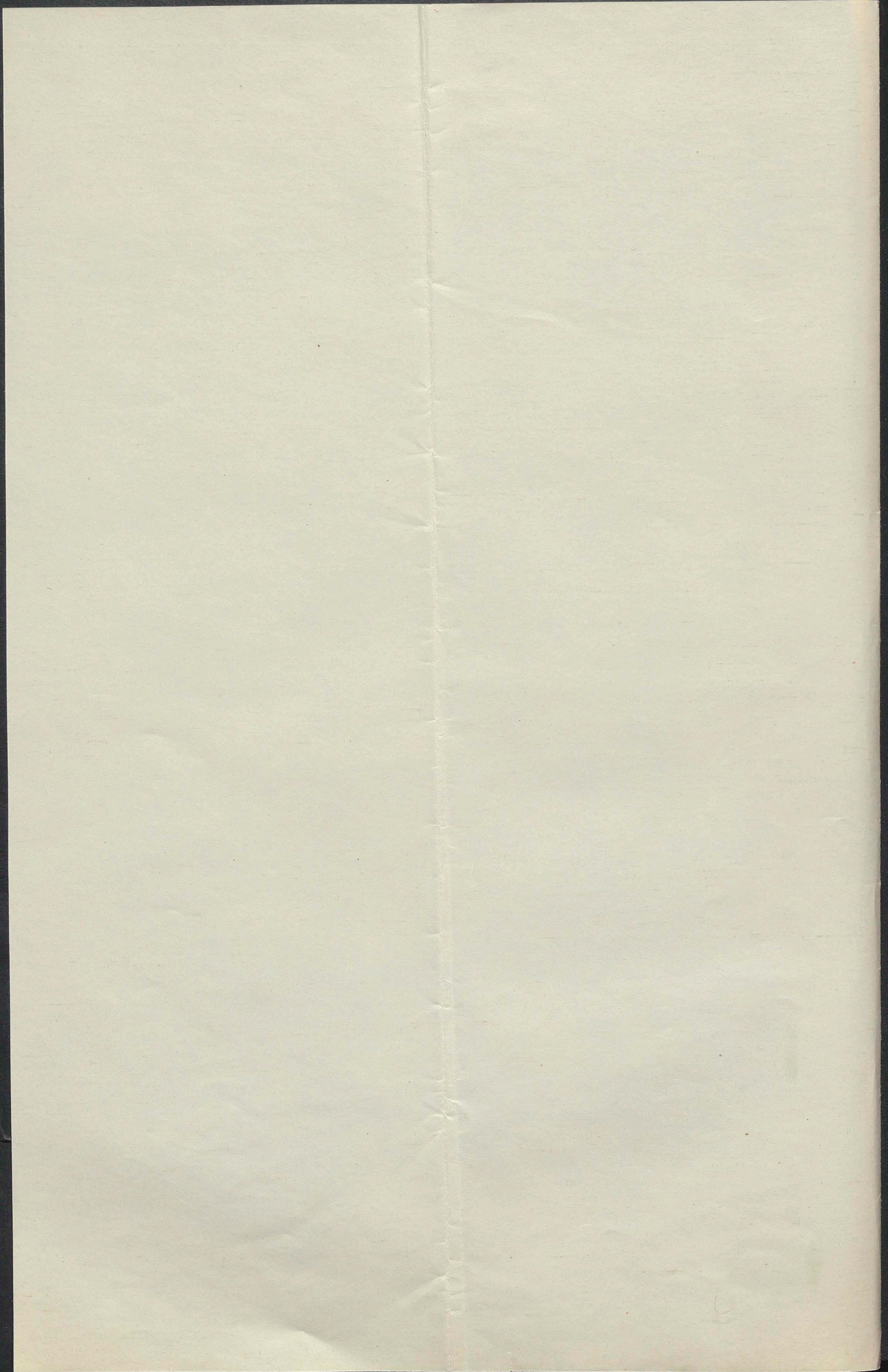
Z Rady Przemyskiego Oddziału Towarzystwa gosp.
W Przemyślu dnia 11. Kwietnia 1894. –

Dr Jan Pawlikowski
w prezes

A. Smolnick
sekr.

*B. P. T. Członkowie Komitetów lokalnych, winni się znieść z głównym delegatem dla swej okolicy. –

IV



V

L. 1526.

Do

Szanownych Rad wszystkich Oddziałów c.k. gal. Towarzystwa gosp.

[illegible]





L: 1826.

Do
Szanownych Rad wszystkich Oddziałów
c. k. gal. Towarzystwa gosp.

Mając na uwadze okoliczność, że Wysoki Wydział krajowy przy wprowadzaniu nowej ustawy o licencyonowaniu i utrzymywaniu buhajów gminnych (Dz. ust. i rozp. kraj. N° 51 - ustawa z dn. 20 lipca 1892 § 21) może pewne wyjątkowe ulgi poszczególnym gminom lub okolicom przyznawać, a nawet na lat kilka wprowadzenie w życie ustawy powyższej dla pewnych okolic zupełnie zawiesić, jeżeli gminne fundusze lub inne warunki na to chwilowo nie pozwalają. -

Udaje się Komitet do Szanownej Rady z uprzejmą prośbą o dostarczenie nam ile możności rychło następujących informacyi:

a.) w których powiatach politycznych, a względnie powiatach sądowych, albo wreszcie częściach powiatów sądowych w okręgu Szanownego Oddziału, można zaraz wprowadzić w życie obowiązek licencyonowania buhajów puszczanych do obrogu bydła (§§ 2 i 3 ustawy)

b.) w których powiatach politycznych, względnie powiatach sądowych, albo wreszcie częściach powiatów sądowych w obrębie Szanownego Oddziału można zaraz wprowadzić w życie obowiązek utrzymywania buhajów gminnych.

c.) w których okolicach w obrębie Szanownego Oddziału, z powodu stosunków majątkowych lub innych przyczyn, wprowadzenie ustawy w jednym lub drugim kierunku odroczyć by należało, i na jak długo (najdalej do lat sześciu)

d.) jaka rasa bydła jest najbardziej rozpowszechniona w poszczególnych okolicach w obrębie Szanownego Oddziału.

./.

Bardzo nam zależy na tem abyśmy otrzymali rzeczone informacye najpóźniej do końca b. m.

Przed udzieleniem nam tych informacyi zechce Szanowna Rada porozumieć się z JW.[rym] Prezesem (ami) Rady powiatowej (Rad powiatowych) w obrębie Szanownego Oddziału. Osobne pismo w tym przedmiocie wysyłamy równocześnie do wszystkich P. P. Prezesów rad powiatowych.

Lwów dnia 5 stycznia 1893.

Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego.

Wiceprezes

Fila?

Sekretarz

H. Morgenbesser

Do załatwienia.

Ref. Brandy

62

Przemyśl 30. Maja 1893.

Wielmożny Panie
Drze Dobrodzieju!

Stosownie do listu WPana Dobrodzieja mam zaszczyt dołączyć akt. do L: 48 na którym jest uwidoczniona cała korespondencya dotycząca wystawy w Mościskach.

Co się tyczy przydzielonego referatu p. Ritterschildowi, takowego dotąd nieotrzymałem i dziś go w tej sprawie ponowię.

Oprócz dołączonych ll: 49 i 50. nic nie wezszło.

Książe Sereno powrócił, był wczoraj w biurze rozpatrywał się w sprawach Oddziału gosp. i zapowiedział, że przed wystawą w Mościskach zaprosi Radę gospodarską na 5. lub 6go —

Przedwczoraj był u mnie p. Dłuski

/.

i złożył kwotę 120 fr. pochodzącą ze sprze-
daży subwencyjnego buhaja w Batyczach,
prosiłem go aby mi dostarczył poświadcze-
nie kupca, którego Komitet centralny
się domaga – dotąd jednak nienadesłał.
Buhaj kosztował 161 złr 04 ct. – Sprawa ta
w obec uszczerbku funduszu subwencyjnego
będzie musiała być traktowaną na Ra-
dzie gospodarskiej. –

Z wysokiem poważaniem
WPana D-ra Dobrodzieja
powolny sługa
A. Smolnicki

c.k. Wysoka Krajowa dyrekcya Skarbu!

(pod prezydencyą JO. X. Adama Lubomirskiego)
W dniu 9 b. m. i r. w Przemyślu odbyte Walne Zgromadzenie Przemyskiego Oddziału c.k. galic. Towarzystwa Gospodarskiego ~~pod~~ (z zakresem działania na powiaty przemyski, mościski, dobromilski i jaworowski) poleciło podpisanej Radzie tegoż Oddziału ~~wnieść~~ udać się do Wysokiej c.k. dyrekcyi z następującem przedstawieniem i prośbą:

Dla przygotowania ~~[illegible]~~ odbyć się ~~[illegible]~~ i przeprowadzanej ~~[illegible]~~, ustawą z 24 maja 1869 r. (~~[illegible]~~ Dz. p. p. Nr. 88) co lat piętnaście ~~[illegible]~~ odbywać się mającej, rewizyi katastru podatku gruntowego, rozesłały ~~przeróżne~~ przez c.k. Starostwa do ~~[illegible]~~ zwierzchności gminnych kwestyonarze, dotyczące cen płodów rolnych (z wyjątkiem uberek górniczych chów), cen drzewa i cen robocizny za czas od ~~r.~~ 1870 do ~~r.~~ 1871 roku.

Rewizya podatku gruntowego nastąpić ma w myśl art. ~~[illegible]~~ 1 ust. z 7 czerwca 1887 r. Nr. 49 Dz. p. p. w lat 15 licząc od 1 stycznia 1881 r., zaś w myśl § 24 ustawy z 24 maja 1869 r. Dz. l. Nr. 88 Dz. p. p. za podstawę

rewizyi przyszłe być mogą uzbrojenie cen
przeciętne z ostatnich, ~~lat 15~~ rewizyę poprzedzających
lat piętnastu. — Niezrozumiałem przeto jest
dlaczego ~~to~~ Jde c. k. Starostwa żądając podawania cen
od roku 1870, względnie ~~[illegible]~~
(licząc jeszcze lata do roku rewizyi upłynąć
mającej) z lat dwudziestu sześciu, ~~[illegible]~~ dlaczego
dalej wreszcie przed zgórą lat czasu żądając tych dat
tak nagle że okólniki które wcale do kancelaryi
gminnych w ostatnich dniach październik[a]
b. r. stanowią pod surową karą niepodległy
całego terminu do 15 listopada b. r., ~~[illegible]~~) dlaczego
równocześnie z gminami, przedsiębiorstwa obszarów
~~[illegible]~~ dworskich podobnych wezwań nie
otrzymały.
W postępowaniu tem upatruje Walne
Zgromadzenie ~~[illegible]~~ dotkliwe pokrzywdzenie
podatkującego stanu rolniczego, ~~a tem~~
~~[illegible]~~
~~że [illegible] Wysokie Władze [illegible]~~
~~z prawdą nie [illegible]~~, a to z powodu
że po 1sze) zwyżka cen ~~[illegible]~~ zaczyna
się od roku 1881, — po 2gie) że jeśli już z lat 15
dowodnie jest przypomnieć ~~[illegible]~~ cen, ~~[illegible]~~
~~to~~ co do których gminy żadnych zapisek nie
prowadzą. Do tem trudniej uzupełnić z lat
~~[illegible]~~ 26 iu, i podania takie pozostawić
być nie mogą, — po 3cie) krótki termin odpowiedzi nie
dozwoli zwierzchnościom gminnym dokładniej
się rozpatrzyć, po 4tej zaś wreszcie przyczyna ominięcia
jak i to że przedsiębiorstwa obszarów nie zostały do
współskładania wezwane sprawdzi że wskutek
złego zrozumienia rzeczy, do niego korespondowan

sam wraz z dodatkową instrukcyą wiele dziś
prawdziwie daty ścisłe (będą spadać) zaliczyć
i do przeszłości na niektórych przedsiębiorstwach.

Na podstawie znajomości stosunków lokalnych i wyczerpującej dyskusji przeprowadzonej na Walnem Zgromadzeniu Akcyonaryuszów przy bardzo licznym współudziale odbiorców, obawia się przedłożona Rada zarządzająca następujących nieporozumień z któremi w odpowiedziach na korespondencye:

a.- Włościanie nie rozumieją znaczenia przeciętnej ceny, sądzą że potrzebne są ceny z szeregu lat w tym celu, aby sprawdzić czy takowe spadły lub podniosły się w ostatnich latach i mniemają że korzystnie będzie dla nich wykazać że ceny dawniejsze były wysokie w porównaniu z obecnemi; zapatrywanie to posiada samo bowiem n.p. [illegible] dobrowolnego [illegible] pomieszczenia z daty 6 października b. r. L. 12184/2058 [illegible] dostosowane że [illegible] ścisłe w zbadanie „tendencyi cen“, a to dopiero od [illegible] szeregu lat da się rozpoznać!

b. – Masowa większość przemysłowych i posiadaczy w które w których nie ścisłości nabywane i sprzedawane są przez włościan sposobem detalicznym na korzyść i z powodu i w tym handlu detalicznym mają one ceny wyższe często kilkakrotnie od cen notowanych na targach. Włościanie nie znając całkiem szczegółów całkiem odbiorczych cen

być sposobów a ~~[illegible]~~ dalszy dostarczenie jedynie przez niek. dalszy obraz zupełnie fałszywy.

c.— Co do cen drzewa do przez [illegible] gwarantowane tak nadleśnictwa wcale ostatecznie niemożna, a to dlatego że ~~[illegible]~~ wobec tego iż nadto wogóle są interesowani sami w sprzedawaniu lasów i pomieszczeniu one nie handlują drzewem ceny ~~[illegible]~~ znaczą tylko te same że drzewo w lasach dworskich takie płacą. Wiadomo zaś że wyjątek zawarty sprzedaży któryżby t.j. przeważnie ~~[illegible]~~ ceny liczą najwyższe na tej samej zasadzie danego ~~[illegible]~~ najwyższe liczą wogóle ceny handlu drzewem. Ale nadto instrukcya do korespondencyi zalecona każe podawać ceny drzewa ewidencyjne do sążni w polanach 80 cm. długich. Gdy w tych okolicach polana wahają się 1 metrowe, długości a ~~[illegible]~~ pośród gwarancyi ~~[illegible]~~ jednakże nawet niektóre w dom, ostatecznie zatem zawsze nie podoba, wynikłe stąd przeto że nawet przeciętnie ceny sążni wypadną w wiele wyżej, gdyż odnosić się będą wobec tego do sążni większych niż ~~[illegible]~~ w które tych korespondencyi. ~~[illegible]~~ tem też instrukcyi odnoszą się do podania cen drzewa odnośna się zupełna ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

d.— Co się tyczy cen robocizny do wydzierżawienia przeważnie ~~[illegible]~~ tego mniemania że takowe jako ~~[illegible]~~ wykazywane raczej ich zarobek nie niż nakład gospodarski ~~[illegible]~~ korzystnem będzie podać niskie.

66

gdy nadto ceny te są bardzo skromne
a w czasie żniwa wzrastają często w dwój
a nawet trzykrotnie, korektywa zaś nie
uwzględnia tych różnic, gdy nadto
przeciętnych z tych cen wyprowadzać nie
można bo robotnika wtedy używa się dużo
gdy jest drogi a mało gdy tani ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ w te zaś stosunki
odnoszące względu nie mają, przeto przyjęta
dotychczas cen robocizny zebrane od wójtów
zgodnie z prawdą być zmieniona.

Z tych ~~[illegible]~~ przytoczonych względów okazuje się
tedy że większą ścisłość dat korektywnym
osiągnąć przez zwierzchności gminne
prawdziwie i zgodnie z faktycznemi
stosunkami podane być mogą raczej. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible] obszary dworskie.~~

Podpisana Rada zwraca się tedy do
Wysokiej c.k. Dyrekcji z prośbą,
aby raczyła (po tem) sprawozdawcy ~~sprawozdawcy~~
żeby do ~~[illegible]~~ podanych dat dotyczących
cen ziemiopłodów, drzewa i robocizny
celem przygotowania rewizji katastru,
wezwane były nie same tylko zwierzchności
gminne ale i obszary dworskie; —
po 2gie) aby dał gminom jak obszarom
dworskim ~~[illegible]~~ zastanowienia się był odpowiedniego
dłuższy czas do wymienionego zastanowienia się
celem podania tych dat, —

po 3cie) aby stosowanie do [brzmienia] ustawy kwestyonowane ograniczało się do lat z lat 15 przed rokiem nastąpić mającej rewizyi katastru, – po 4te) aby instrukcye ~~[illegible]~~ do kwestyonowanej dotyczące ~~dzisiaj [illegible]~~ były dokładniejsze i jednoznaczne ~~zastosowane~~ po 5te) wreszcie, aby Wysoka c.k. Dyrekcya skarbu raczyła wziąć pod rozwagę czy dotyczące nie dawałyby się wskutek czy aby pomiarkowości ~~[illegible]~~ wiele mogły gwarancyi skontrolowane gdyby żądane były takiej ~~bez uzasadnienia~~ celu ~~w [illegible] żądane~~ wymienione ~~[illegible]~~ zamiast raz za lat 15, (przeciętnie jak w tym wypadku za lat 20) tak że przez przeciętnej mogłyby mieć w tym wypadku znaczną ~~wartość statystyczną~~ dla rolnictwa wartość statystyczną.

~~W Przemyślu dnia 6 listopada 1872 r.~~

Za Radę Przemyskiego Oddziału
c.k. galic. Towarzystwa gospodarskiego:

W Przemyślu dnia 6 listopada 1872 r.

[signature]

[signature]

1. — czas za długi

2. — za [illegible] lata [illegible] wyżej — tendencyjnie

3. — podaje ceny detaliczne

4. — Ceny [illegible] [illegible] wyżej — lecz sam detal.

5. — [illegible] od stu. — [illegible]. [illegible] —

6. — ceny [illegible]. [illegible] [illegible] wyżej —

7. — [illegible] [illegible] się [illegible] znaczne [illegible] [illegible]

Świetna Rado!

W dniu 4 b. m. i r. w Przemyślu obradujące
(Walne Zgromadzenie Przemyskiego ~~powiatowego~~
– ~~dobromilskiego miejskiego~~ Oddziału c. k. Tow.
gospodarskiego (z zakresem działania na powiaty
przemyski, mościski, dobromilski i jaworowski) poleciło
Radzie tegoż Oddziału odnieść się do Świetnej
Rady (krajowej) ~~z następującem~~ przedstawieniem:
Z powodu rewizyi katastru podatku gruntowego
co 15 lat odbywać się mającej rozesłały niektóre
Starostwa powiatowe polecenia do gmin
korespondencyjne ~~[illegible]~~ dotyczące lokalnych cen płodów
rolniczych (z wyjątkiem odnośnych górnych zbiór)
tudzież cen drzewa i robocizny za czas od roku
1870 do 1891. Gdy podobnych korespondencyj ~~[illegible]~~
do obrania dowodów sprawozdanie nie należy,
gdy gminom dano czas nader krótki do
odpowiedzi (i tak Starostwo dobromilskie
po ~~[illegible]~~ 15 b. m.) i gdy wyjątkowo znaczenie każdej
w razie przekroczenia terminu zagrożone,
zachodzi przeto obawa że korespondencye ~~[illegible]~~
te wypełnione zostaną w sposób, który
jak najmniej przyczyni się ku sprawnej
regulacyi podatku. Obawa ta jest tem
więcej uzasadnioną, że po 1sze:) ~~[illegible]~~ za tak długi
czas, ~~[illegible]~~ bo 21 lat wstecz, pamięć ludzka
~~i~~ dopisać nie może, po 2gie:) bo ~~[illegible]~~
nie ... że z cen podanych za cały okres
wyciągnięta będzie przeciętna, a raczej średnia
chodzi o to o ile ceny ziemiopłodów od lat 21
spadły, ~~[illegible]~~ obliczoną będzie cena z [illegible]
podać wyższą od rzeczywistych, po 3cie:) upomnijmy
[illegible] przemysłowych i handlujących [illegible]
na kwarty i garnce, ~~[illegible]~~ na ~~[illegible]~~ przedstawienie

takich wypadków cen dotychczasowego handlu korzystniejsze wszystkie i wszystkie strony; po 4 de:) mało interesowany w wydzierżawianiu lasów zapewnia ceny drzewa wysokie, ile się przy sprzedaży którejkolwiek formy; że ceny drzewa dostarczonego są najwyższe a [illegible] bezpośrednich; po 5 de:) [illegible] gdy dostawcy dostarczają korzystniejszych, dostarczenia zapewniania cen drzewa jest [illegible] przyjmuje za podstawę zapłaci [illegible] ceny surowca w drogości, [illegible] 80 [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], naszych przemysłowców, przed [illegible] obawa się [illegible] [illegible] ceny surowca [illegible] daleko [illegible] od [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zapewnienia [illegible] ceny surowca jakie [illegible] istnieją! Że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] się od przyjętych w korzystniejszej i [illegible] cena zapewniana będzie o wiele wyższa od [illegible]; — po 6 de:) [illegible] [illegible] mogą w [illegible] [illegible] błędnie mniemanie, że [illegible] ceny surowca [illegible] od [illegible] dla nich korzystnem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gdzie [illegible] cena surowca dla małej [illegible] [illegible] [illegible] o jej [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] produkcji; po 7 me:) gdy [illegible] ceny surowca w czasie [illegible] [illegible] częściej [illegible] [illegible] a w korzystniejszej [illegible] [illegible] [illegible] przez [illegible] [illegible]

68

tem Radnicy przeto przy tendencyi gruntownej 6)
wypracowanej może wypośrodkowanie ~~[illegible]~~
dzisiejsze korespondencyj~~na~~ wypaść
błędnie, a dla rolników ze względu na
~~[illegible]~~ zewnątrz podatków nadzwyczajne!
Te i tym podobne względy nakazują
~~[illegible]~~ jak najszybsze i najenergiczniejsze
zajęcie się tą sprawą, i podpisana Rada
zwraca się do Światłej Radzie Powiatowej
na ~~[illegible]~~ okoliczności tej nowej prośba
sobie zaproponowania: ~~[illegible]~~

alinea! 1) Aby Świetna
Rada zażądała wszystkich zarobków,
wytwórców i potrzeb gruntowych
swego powiatu, celem należytego
ich prowadzenia ~~i wogóle bez przepustki~~
~~wypośrodkowania wypośrodkowanych korespondencyj~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible]~~ względnie zmienionego
zbadania ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ cen w korespondencyjne wpisać
się najwięcej.

Za Radę Przemyskiego Oddziału c.k. galic. Towarzystwa
Gospodarskiego

Przemyśl 5. Listopada 18[illegible] r.

— — — .

Podanie
w sprawie
pod. grunt.-

Świetna Rado!

W odpowiedzi na wezwanie do l. 267 z daty 1/2 1893 dotyczące zaopiniowania w myśl odezwy ~~Wydziału~~ Komitetu Centralnego Tow. Gosp. do l. 1826, komunikuję po zapoznaniu się z aktami co następuje:

Wypełnienie ~~rubryk i [illegible]~~ polecanego rubryk formularza t. j. zapodanie ilości domów, stosunków majątkowych gmin, ilości bydła w gminach, nie wymaga ze strony Rady Okręgowej Tow. gosp. odpowiedzi, gdyż stosunki te są Świetnej Radzie Powiatowej najlepiej znane. — Co do rubryki formularza nadpisanej: „czy się trudni (gmina) chowem bydła jako głównem zajęciem" — sądzę że ~~[illegible]~~ co do wszystkich gmin powiatu przemyskiego należy dać odpowiedź: „równorzędnie z rolnictwem".

Co do głównego pytania zaś: „czy ustawa z 20/7 1892 § 21 ~~[illegible]~~ może być zadość wymaganiom, czy też są potrzebne ulgi i jakie?" — to Rada Okręgowa nie otrzymawszy od Świetnej Rady formularza w poprzednich rubrykach wypełnionego, na to dać nie może wyczerpującej odpowiedzi. Odpowiedź daje ~~[illegible]~~ bowiem ostatecznie mamy:

Podanie
w sprawie
pod. grunt.-

Nr. p. 16/2 70

Świetna Rado.

W odpowiedzi na wezwanie do L. 267 z daty 1/2 1893 dotyczące (uzupełniania w myśle) odezwy ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Komitetu Centralnego Tow. Gospod. do L. 1826, ~~[illegible]~~ komunikuję (przez zapytanie którego) ~~[illegible]~~ co następuje:

Wypełnienie ~~[illegible]~~ podanego w rubryce formularza t. j. zapodanie (ilości domów) stosunków majątkowych ~~[illegible]~~ (gmin) i ilości bydła w gminach, nie wymaga ze strony Rady Okręgowej Tow. gosp. odpowiedzi, gdyż stosunki te są Świetnej Radzie Powiatowej najlepiej znane. — Co do rubryki formularza nadpisanej: „czy się dorobić (gminom) chowem bydła jako głównem zajęciem" — sądzę że ~~[illegible]~~ co do wszystkich gmin powiatu przemyskiego należy dać odpowiedź: „równorzędnie z rolnictwem". Co do głównego pytania zaś: „czy ustawa ~~[illegible]~~ z 20/7 1892 L. 21 ma być zaraz wprowadzona, czy też jest potrzebna ulga i jaka?" — to Rada Okręgowa nie otrzymawszy od Świetnej Rady formularza w poprzednich rubrykach wypełnionego, na to dać nie może (wyraźnej) odpowiedzi. O ~~[illegible]~~ Odpowiedź daję ~~[illegible]~~ bowiem ostatecznie mianowicie:

~~Świetna Rada~~

Świetny Wydziale Powiatowy!

W odpowiedzi na przedłożone podpisanej Radzie Oddziału gal. Tow. gospodarskiego zapytanie, dotyczące pisma Wys. Wydziału Krajowego z 3 listopada 1872 do L. ~~[illegible]~~ 52370, uchwaliła podpisana Rada wyrazić następującą opinię:

— Żądany przez Wys. Wydział Krajowy podział powiatu na okręgi celem przeprowadzenia ustawy o licencyonowaniu buhajów winienby być ze względu na warunki produkcyi i gleby ~~[illegible]~~ w dotyczących jak następuje:

— 1szy okręg z siedzibą w Przemyślu stanowiłyby urodzajne, między podnóżami ~~[illegible]~~ niziny objęte liniami ~~Przemyśl-[illegible] (drogą), a Przemyśl-Husaków ([illegible])~~ rozbiegającemi się z Przemyśla ku granicy powiatu a to: linią (drogą) Przemyśl-Krasiczyn i linią (~~[illegible]~~ podążającą na trakt Krówniki) Przemyśl-Husaków.

— 2gi okręg z siedzibą w Niżankowicach stanowiłyby pagórkowate, ~~[illegible]~~ przeważnie urodzajne, ~~[illegible]~~ okolice zamknięte liniami rozbiegającemi się z Przemyśla ku granicy powiatu a to: linią Przemyśl-Husaków z jednej a linią Przemyśl-Bykowce z drugiej strony.

— 3ci okręg z siedzibą bądź w Krzywczy bądź w Krasiczynie, (a dostosowanie do ~~[illegible]~~ tego które z tych miejsc lepsze ~~[illegible]~~ ma być komunikacye z innemi miejscowościami okręgu), stanowiłyby górzyste, przeważnie mniej urodzajne

okolice zamknięte liniami rozbiegającymi się z Przemyśla ku granicy powiatu, a to linią Przemyśl–Bakończyce z jednej, a Przemyśl–Krasiczyn z drugiej strony.

Które ~~miejscowości przy liniach granicznych leżące mogą być włączone do jednego lub drugiego okręgu o ile to [illegible] [illegible]~~

Linie rozgraniczające wskazane do okręgów nie muszą być liniami prostemi, są one tylko wskazaniem przybliżonego kierunku rozgraniczeń. Które zaś miejscowości, ~~na rozgraniczeniu tych [illegible] [illegible]~~ przy liniach do okręgów rozgraniczających leżące, mają być do jednego lub drugiego okręgu włączone, zależeć ma od właściwości podłoża ~~[illegible]~~ gleby zbliżającej się miejscowości do charakteru ogólnego jednego z dwóch okręgów, tudzież od warunków komunikacji z siedzibą ~~okręgu~~ jednego okręgów.

Szczegółowe ~~Różnice~~ różnice podłoża gleby i warunków gospodarczych na obszarze jednego i tego samego okręgu przy podziale tym uwzględnione być nie mogą, gdyż podzielenie by trzeba okręgi nie mające zamkniętych w sobie jednostek lub też wskazać wyodrębniając wszelkie szczegółowości. ~~[illegible]~~ Jednak okoliczność, że każdy z tych ~~[illegible]~~ okręgów dotyka do Przemyśla sprawia, że ze względu na gospodarstwo mleczne

przekazać się

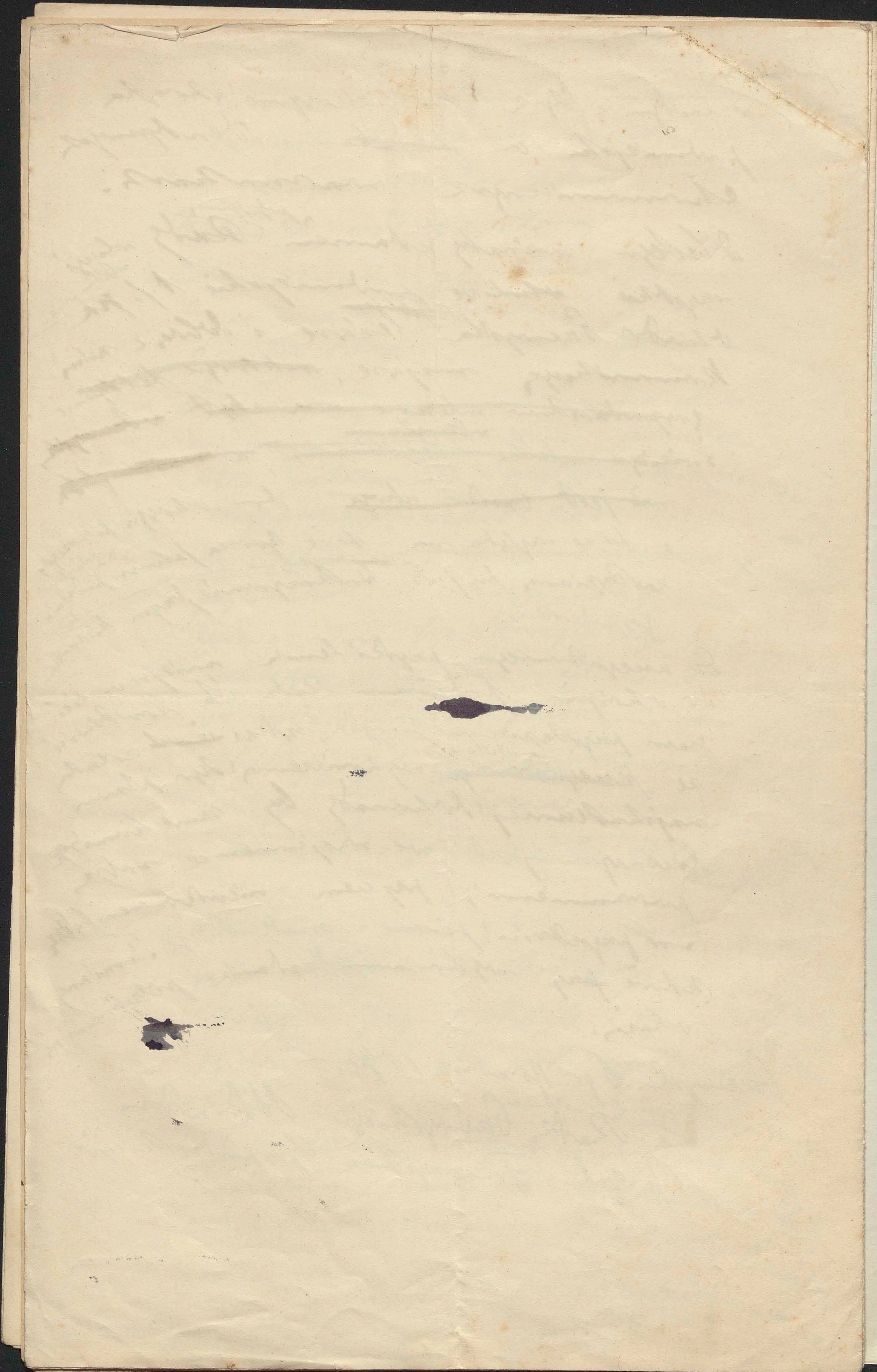
w każdym z tych trzech okręgów istnieje przedmieście o ~~[illegible]~~ identycznych ekonomicznych warunkach.

Dlatego możnaby zdaniem podpisanej Rady włączyć wszystkie ~~ewentualnie~~ ~~przedmiejskie~~ t.j. w bliskiem sąsiedztwie gminy okolicy Przemyśla ~~[illegible]~~ leżące i dobrą z niem komunikacyę mające, ~~[illegible]~~ ~~gospodarstwa [illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~nie jest [illegible]~~ do okręgu pierwszego a to ze względu na to że gmina jakakolwiek zastępiona do jest [illegible] [illegible] gospodarstwa.

Do szczegółowego przydzielenia miejscowości do okręgów podpisana Rada dla kontroli czasu przystąpić nie mogła, oczekuje ~~[illegible]~~ zostanie, że ~~[illegible]~~ odnośnego wyświetlenia tego stanu najdokładniej dokonałaby sama komisya klasyfikacyjna we wzajemnem ze sobą porozumieniu, przy czem nie wykluczonem jest i w przyszłości pewne modyfikacye i zmiany które przy wykonaniu zadania potrzebnemi się okażą.

Przemyśl 6go grudnia 1892.—

Za Radę Przemyskiego Oddziału
c.k. gal. Towarzystwa Gospodarskiego



15)

Odpis reskryptu Wydziału krajowego z 1. Czerwca 892 L. 19646.

W załatwieniu sprawozdania Komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych, powziął Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 6. Kwietnia 892 między innemi następujące uchwały:

Sejm uznaje potrzebę energicznej i przyspieszonej akcyi w sprawie melioracyj różnych, a w szczególności drenowania i nawodniania gruntów, oraz poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby:

a) rozciągnął ulgi przyznane uchwałą Sejmową z d. 27. Września 1882 w sprawie projektowania i wykonania zbiorowych melioracyj gruntowych w miarę możności także na melioracye podejmowane przez poszczególnych właścicieli gruntów, bez względu na przestrzeń do melioracyi przeznaczoną;

b.) urządził stopniowo 10. ekspozytur biura melioracyjnego w okolicach, gdzie grunta melioracyi potrzebują, przedewszystkiem zaś otworzył z początkiem r. 1893 ekspozyturę tego biura w Kołomyi, tudzież dwom technikom biura centralnego poruczył wyłącznie projektowanie i wykonywanie melioracyj lokalnych we wschodniej części kraju;

c) subwencyonował fabryki rurek drenowych z krajowej dotacyi melioracyjnej i udzielał im pomocy technicznej, zasilał je pożyczkami z krajowego funduszu przemysłowego, oraz wyjednał subwencyonowanie tych fabryk z państwowej dotacyi melioracyjnej;

d) urządził krajowe składy narzędzi drenarskich przy ekspozyturach biura melioracyjnego;

e.) poczynił stosowne kroki, aby dla transportu rurek drenowych na kolejach galicyjskich udzielono pod względem taryfy przewozowej jak najdalej idących ulg;

f.) zarządził publikacyę doświadczeń zebranych przez biuro melioracyjne w czasie 13letniej działalności tego biura, oraz osiągniętych przytem rezultatów.-

Przyznane pod a) ulgi, wejdą w życie z dniem 1. stycznia 1893.

W myśl powyższych uchwał Wys. Sejmu udzielać będzie Wydział krajowy w miarę możności, t. j. dyspozycyjnych sił technicznych i funduszów, począwszy od 1. stycznia 1893, bezpłatnej pomocy technicznej kraj. biura melioracyjnego do zdjęć projektowania, wytyczenia i kontroli robót melioracyjnych, także poszczególnym właścicielom gruntów, którzy

./.

obowiązani będą opłacać tylko utrzymywanych przez kraj dozorców me-
lioracyjnych. - Nadto popierać będzie Wydział Krajowy zakładanie fabryk
drenarskich przez zakupywanie pras drenarskich i krajaczy (malakserów)
z subwencyj krajowych i państwowych, oraz udzielanie pożyczek z kraj.
funduszu przemysłowego na budowę suszarni i pieców do wypalania
rurek drenowych, niemniej też przez udzielanie fachowej porady
przy stawianiu tych budowli i bezpłatne przeprowadzanie analizy
glin w krajowej stacyi ceramicznej. -

Celem odpowiedniego zużytkowania przyznanych przez Wysoki Sejm
ułatwień dla melioracyj lokalnych, a w szczególności drenowania, ze-
chce Szanowna Rada dążyć do zawiązywania spółek drenarskich dla
zakładania i wspólnego użytkowania fabryk drenów, przedewszyst-
kiem zaś zbadać, w jakich miejscowościach położonych w obrębie
tamt. Oddziału, wypadałoby już obecnie przystąpić do założenia
fabryk drenów ze względu na istniejącą już cegielnię, zapas
dobrej gliny, tudzież znaczniejszy obszar gruntów wymagających
drenowania w danej okolicy, oraz czy właściciel gruntu, na któ-
rym miałaby być założoną fabryka drenów, zobowiąże się dostar-
czać rolnikom okolicznym rurek drenowych po kosztach produkcyi. -

L: 64.

Mamy zaszczyt zakomunikować
Wielmożnemu Panu
do wiadomości, z uprzejmą prośbą o oświadczenie się pi-
semne co jaknajrychlej a najpóźniej do dni 6ciu na wypadek,
gdyby z ulg i ułatwień melioracyjnych w kierunkach tym
reskryptem poszczególnionych korzystać pragnął, ewentualnie
do zawiązania spółki drenarskiej przystąpić zechciał. -

W Przemyślu dnia 24. Sierpnia 1892.

Prezes:
Adam Mazurski

A. Smolnicki
sekr.

Dlr

Dr [illegible]